

Laba diena

Šiandien – mėnulio jaunatis. Saulė teka 4 val. 51 min., leisis 21 val. 43 min. Dienos ilgumas 16 val. 52 min.

Vardadieniai: šiandien – Hortenzija, Jodaugas, Jodaugė, Jogaila, Jogauda, Jogaudas, Jogė, Jogėlas, Juvenalis, Juvencijus, Juventa, Juventas, Juventinas, rytoj – Ažuolas, Ažuolė, Erazma, Erazmas, Ligija, Ligita, Ligitas, Razma, Razmas, Žilvitis, penktadienį – Kletas, Tamara, Tautkanta, Tautkantas, Tautmantė, Tautmantė, Tilda.

Birželio 1 – Tarptautinė vaikų gynimo diena. Vasaros pradžia.

Birželio 3 – Sąjūdžio diena. Pasaulinė dviračio diena.

Žemė ir žmogus

„Dar dabar jaučiu dūmų kvapą, regiu senelį – su skrybėle, lininiais drabužiais einantį bičių avilių link...“

– Mūsų, Grinkevičių šeimos, bitininkavimo istorija prasidėjo daugiau kaip prieš šimtą metų, kai senelis Petras, gyvendamas Krasausiškių kaime, Stakliškių apylinkėje, dar jaunystėje įsigijo keletą bičių šeimų. Nuo vaikystės, kiek save prisimenu, kartu su seneliu bėgdavau prie avilio padėti jam prižiūrėti biteles. Padėdavau nešioti korius. Tą kvapą – dūmų ir avilio – atsimečiau ir dabar, – tokiais šiltais atsiminimais savo pasakojimą apie ekologinę bitininkystę pradėjo Alma GRINKEVIČIŪTĖ-RANČIENĖ, gimusi Stakliškėse, o gyvenimą susikūrusi Birštone.

Man vis magia klausti, juk galėčiau grįžti po vaikų auginimo atostogų į darbą valstybinėje įstaigoje. Kodėl priėmė kitokį sprendimą?

– Gimus jaunesniems vaikams, po motinystės atostogų grįžau prie bičių. Ir nesigailiu pasirinkimo tęsti šeimos tradicijas, kurių pradžia skaičiuojame nuo 1918 metų, – sako Alma Račienė, džiaugdamasi, kad jau turi ir pagalbininkę vyriausiąją dukrą Gretą, turinčią ir žinių. Aus-tėjos vardas duotas jaunėlei dukrai – tai Bičių deivės vardas. Smiltė ir Ažuolas taip pat skuba į pagalbą mamai. Jie noriai talkina įvairiausiuose bityno darbuose. Tad Alma ir šiandien yra įsitikinusi, kad grįžti dirbti į tėvų, senelių vietas – malonumas. Būtent bityne, o ne kur kitur, ji ir pavargusi atranda ramybę, harmoniją ir su gamta, ir su savimi.

– Seneliui išėjus Anapilin, biteles ėmėsi prižiūrėti mano tėtis Antanas Grinkevičius. Jis dar ir dabar bitininkauja, yra mano dešinė ranka, kaip sakoma, ir patarėjas, ir pagal-

bininkas. 2011 metais mano pomėgis bitėms virto pagrindiniu darbu ir šeimos pragyvenimo šaltiniu, – su meile praeičiai ir šiandienai pasakoja, atrodo, niekada nepavargstanti keturių vaikų mama.

Jau ryt, kaip įprasta, ją bus galima surasti Vilniuje, Užupio Tymo turgelyje, kur ekologiškų prekių, kaip pasakoja Alma, ypač ieško jauni žmonės, tarp kurių ir daug užsieniečių. Alma Račienė yra ir Tymo turgaus asociacijos narė.

– Mums su tėte labai svarbu, kad vartotojus pasiektų tik natūralūs,

(Nukelta į 6 p.)

„Prieniečiai – 2 p. Prienams“

Mano Prienai – tai žmonės vakar, šiandien, rytoj 2-5 p.

Namu ūkis
3-4 p.

Politikams nėra kada nuobodžiauti... 5-8 p.

„Geras dalgis skamba ilgai...“ 6 p.

Į Vilnių, į pasakų miestą 6-8 p.

Susipažino su Aukštaitijos etnokultūrinio paveldo įvairove 8 p.

M. Šalčiaus vardo premija – fotožurnalistui L. Skirpstui

Gegužės 28 dieną Prienų miestui švenčiant 520 metų jubiliejų įteikta ir keturioliktoji Mato Šalčiaus vardo premija. Šiemet už fotografijų parodas ir leidinius ji paskirta keliautojui, fotožurnalistui, Nacionalinės žurnalistų kūrėjų asociacijos nariui Leonardui Skirpstui.

Gausybė Leonardo Skirpsto meninės ir dokumentinės fotografijos parodų yra apkeliausias visą Lietuvą. 2021-aisiais Leonardas Skirpsta išleido tris savo užfiksuotų nepakartojamų vaizdų albumus. Tai „UNESCO paveldas: Lietuva ir pasaulis“ bei Ukrainai skirti du leidiniai „Maidanas – 2014-ųjų vasaris“ ir „Vienybės kelias'19: žurnalistų žygis po Vakarų Ukrainą“.

Leonardo Skirpsto parodoje „UNESCO paveldas: Lietuva ir pasaulis“ atsiskleidžia Lietuvos bei pasaulio gamtos ir kultūros paveldo išskirtinė kultūrinė vertė. 15 metų, tūkstančiai kadru ir dešimtys tūkstančių kilometrų su fotoaparatu rankose ir aistra kelionėms virto solidžia paroda. Penkiasdešimties fotografijų parodoje ir Latvija, Austrija, Baltarusija, Čekija, Egiptas, Estija,

Vokietija, Graikija, Izraelis, Italija, Vatikanas, Jordanija, Norvegija, Naujoji Zelandija ir daugelis kitų valstybių. L. Skirpsta savitu braižu atskleidžia Romoje stūksantį Koli-ziejų, Zalcburgą, Belovežo girios didingumą, Bahajų sodų rojų, Jordanijos stebuklą Petra, Tongaryro nacionalinį parką ir kitas UNESCO

(Nukelta į 2 p.)

Viešėjo savivaldybių delegacijos iš Latvijos ir Lenkijos

Po kelerių metų pertraukos į Prienų miesto šventę su draugiškumo vizitais buvo atvykusios oficialios delegacijos iš miestų partnerių – Talsu (Latvijos), Parčevo ir Liubano (Lenkija), taip pat iš Suvalkų savivaldybės, atstovaujamos merų, tarybų pirmininkų bei narių, administracijų vadovų, ugdymo ir paslaugų įmonių atstovų. Su visomis savivaldybėmis Prienų rajono savivaldybę arba jos įstaigas sieja bendri projektai.

Meras Alvydas Vaicekaskas svečius iš kaimyninių valstybių priėmė savivaldybėje, susitikimo metu jiems buvo pristatytas Prienų miestas, žymiausias rajono vietovės, architektūros paminklai ir gamta, papasakota apie pastaraisiais metais įgyvendintus projektus, kurių metu atnaujinti gyvenamieji ir viešosios paskirties pastatai bei aplinka.

Delegacijų atstovai merui įteikė Prienų 520-ties metų jubiliejui skirtas dovanas, o prieniečiai juos apdovanojo miesto suvenyrais.

Svečiai dalyvavo miesto šventės renginiuose, mero surengtame šventiniame vakare, jiems buvo surengtos ekskursijos į Jiezną ir Stakliškes.

„Gyvenimo“ informacija

Prienų rajono savivaldybės vadovai ir darbuotojai su delegacijų atstovais.

„Prieniečiai – Prienamams“

Prienų 520 metų jubiliejui skirta krašto šventė penktadienio vakarą prasidėjo renginiais Prienų kultūros ir laisvalaikio centre. Buvo atidaryta Prienų krašto meno kūrėjų darbų paroda bei pristatytas fotografijomis iliustruotas leidinys, skirtas Prienų kraštui. Padėkota parodos autoriams ir knygos bendraautoriams.

Žadėtą muzikinę - literatūrinę staigmeną „Prieniečiai – Prienamams“ kūrė ir atlikėjai, ir žiūrovai, kartu atlikę dainą Just. Marcinkevičiaus žodžiais „Tai gražiai, gražiai mane augino“, o vėliau ir aktyviai išitraukę į kraštiečio Karolio Ramoškos bei perkusininco Gedimino Mačiulskio muzikinį „žaidimą“. Kiek kitokia buvo Muzikinio teatro solisto Gedimino Maciulevičiaus muzikinė dovana – žemiečiams jis atliko gražiausius savo repertuaro kūrinius.

Skambėjo renginio vedėjų **Tautvydo Venciaus** ir **Zitos Kuzminskienės** skaitomos ištraukos iš rašinių konkurso „Mano Prienai vakar, šiandien, rytoj“ dalyvių darbų. Literatams įteiktos padėkos, laureatų diplomai, savivaldybės jubiliejiniai leidiniai ir leidyklos „Terra Publica“ dovanos.

„Gyvenimo“ informacija

► Leidinio apie Prienų kraštą bendraautoriai.

Meno kūrėjų parodoje.

Mano Prienai – tai žmonės vakar, šiandien, rytoj

Vakar

Ir aš čia gimiau – saulėtą 1971-ųjų birželio mėnesio rytą, Šv. Antano atlidų išvakarėse, vienintelėje Prienų miestelio ligoninėje. Pagal senas tradicijas turėjau būti Antanina, tėčio Antano garbei, bet pakrikštijo Egle. Buvau ankstukė, dėl mažo svorio vystyklusose sunku buvo mane supančioti – spardžiausi ir rėkiausi garsiai! Jau tuomet tvirtai reiškiau savo nuomonę apie laisvę augti, judėti, gyventi.

Kalnų gatvelė – smetoniškoji inteligentija. Nerūpestingoje vaikystėje Prienų miestelis atrodė pasaulio centras, ypač Kalnų gatvelė šalia 1-osios vidurinės mokyklos. Priešais geltoną medinį namą, kuriuo dalijomės su dar viena šeima, kitoje gatvės pusėje gyveno nuostabią **Marytę**, kuri mus, kelis mažamečius gatvelės vaikus, nuolat vaišindavo cukraus pudra užbarstytais krustais, tradiciniais žagarėliais. Ji buvo labai paslaptinga vienišė – šviesaus veido, malonaus balso ir šypsenos, labai graži pagyvenusi ponja, kuri vienintelė stengdavosi atsakyti į visus mano vaikiškus klausimus. Tvarcingai surišių žilų plaukų kuodelį puošdavo tinkleliu, o bliuzelę ar elegantišką, trumpą, sagomis susagstomą kardiganą – iškrakmolinta megzta apykaklaite. Ji gyveno viena, vaikų neturėjo, tad saugojo mane su broliu ir prižiūrėjo patį gražiausią gatvės namą – žalią medinį su baltomis langinėmis, išpuoselėtų gėlių darželiu ir sodu, kuriame augo net vynuogės. Vaikų į savo kiemą neįsileisdavo, o iškeptais skanėstais dalijosi išėjusi į gatvelę arba mūsų kieme. Visi ją vadino Lyberijų Maryte. Kiekvieną vasarą į tą paslaptingą kiemą įvažiuodavo žalias žiguliukas, iš jo išlipdavo labai imponantiški baltai apsirėdę ponai: aukštas žilas vyriškis ir mažutė juodaplaukė su apvaliais akinukais moteris. Mama sakydavo, kad ponai **Lyberiai** sugrįžo namo atostogauti – iš Vilniaus. Ponas Lyberis buvo garsus visoje Lietuvoje žmogus. O tas Vilnius atrodė kaip tolimas nepasiekiamas didmiestis. Tik besimokydama mokykloje iš savo auklėtojos, Prienų šviesuolės, **Anaršijos Adamonienės** sužinojau, kad tas ponas yra Antanas Lyberis, garsus Lietuvos kalbininkas, humanitarinių mokslų daktaras, kelių dešimčių žodynų autorius. Jo žmona, dantų gydytoja, turėjo savo kabinetą tame išpuoselėtame name. Jame buvau tik kelis kartus. Pirmą kartą, kai mama atvedė mane, septynerių metų būsimą pirmokę, apžiūrėti dantų, o antrą kartą, kai pasiilgusi Marytės nunešiau jai astrų puokštę Mokytojų dienos proga. Kaip šiandien prisimenu, kai pirmą kartą pravėriau žalio namo verandos duris, mus pasitiko ta pati, bet kitokia Marytė – pasipuošusi tamsiais rūbais su baltu žiurgsteliu, prijuoste, krakmolinta balta kepuraitė ir apykaklaite, atsargiai pasibeldė į ponios darbo kambarį ir mums užėjus uždarė jo duris. Gydytoja buvo ypatingai maloni, iš nuostabos jokio skausmo nejaučiau, o išeinant gavau du šokoladinius saldainius. Marytė parodė ir pono darbo kabinetą – tai buvo knygų nuo grindų iki lubų pilna biblioteka, rašomas stalas ir išpūdinga stalinė lempa. Mama namuose tėčiu pasakojo, kad jie gyvena labai smetoniškai, – tada nesupratau, ką tai reiškia. Man atrodė kaip iš kito pasaulio! Marytė kiekvieną vakarą eidavo į bažnyčią, aš ją dažnai palydėdavau iki jos, bet ji niekada

nekviesdavo kartu užėiti, tik paragindavo skubėti namo. Nemuno pakrantės gatvelėmis mėgdavo pasivaikščioti ir tuometinis Prienų bažnyčios klebonas Juozapas Užupis, juokaudamas pašnekindavo mus, gatvėje šokinėjančius per virvutę, ar dviratuku važinėjančius, ir visada dosniai apdailindavo saldainiais! Kita gatvelės paslaptis buvo ypatingai elegantiška, aukšta, stilinga, niekuomet niekur neskubanti, aiškios tarsenos ir garsaus juoko moteris, mūrinio namo ant Nemuno kranto šeimininkė, – mokytoja **Danutė Dvilinskaitė-Laukienė**. Žavėjauosi jos šukuosena, subtiliu galvos linktelėjimu sveikinantis. Nemunas buvo visai šalia ir dažnai vaikystėje pavasarį girdėdavau ledonešio metu traškančias ledo sangrūdas, šliaužiančias į krantą, o joms ištirpus patvindavo net iki Dvilinskaitės, garsios matematikės, Lietuvos nepriklausomybės atgavimo Prienų rajone metraštininkės, aktyvios sąjūdžio dalyvės, sodo. Kalnų gatvė buvo mano ankstyvasis vaikystės pasaulis – pilnas paslaptingos Prienų senosios inteligentijos paslapčių – labai viliojantis. Tik vėliau pas senelius pastogėje atradau daugiau tos smetoniškos, laisvos Lietuvos: senelio karininko raitelio nuotraukų, senų daiktų ir knygų. Jis man kaip paslaptis pasakojo apie prezidentą A.Smetoną, apie senas Lietuvos kariuomenės karavėnų miestelyje, apie daug pasaulio mačiusį Matą Šalčių, apie sunkius tremtinių darbus Urale, apie karą, parodė rūšį, kur karo metu slėpėsi, o tada bulves laikė, apie kaimo partizanus, apie brolių, kuris į Ameriką pabėgo. Niekas apie laisvą, nepriklausomą Lietuvą mano vaikystėje garsiai nekalbėjo, vadino tai Smetonos laikais. O mano močiutė „smetona“ vadino grietinę, – tai aš vaikas supratau, kad tų gražių ponų iš Kalnų gatvės gyvenimas vaikystėje buvo labai šviesus, tikriausiai baltas ir, matyt, turtingas – riebus kaip grietinė. Buvau labai smalsi, šneki svajoklė. Klausyti tėvų buvo neįprasta, kaip ir prašyti ko nors, todėl aš klausdavau Marytės ir senelių bei garsiai išpasakodavau savo svajones. Norėjau gyventi smetoniškai. Norėjau pamatyti Vilnių, kur tie ponai Lyberiai gyvena. Norėjau baltų pėdkelnių, baltos kepuraitės, baltų lakinių batelių, baltų kaspinių, norėjau spalvotų pieštukų. Norėjau gimtadienio proga gauti akis užmerkiančią minkštą lėlę ir baltą vežimėlį jai migdyti. Norėjau išgerti kriaušių limonado tiek, kiek noriu, norėjau šokoladinių saldainių, o kramtomą gumą „Čiukas paršiukas“ kramtyti kiekvieną dieną ir vis naują. Tokiems norams reikėjo užsidirbti pinigėlių, bent jau 10 kapeikų už kiekvieną darbą, sakydavo močiutė. Mano taupyklė buvo tuščias šampano butelis, ten kaip tik tilpdavo 10 kapeikų monetos. Vasaros metu su seneliu rinkau vaistažoles – trauklapius ir kraujažoles – džiovinai ir į surinkimo punktą priduočiau, senelių sodybos baloje žvejojau – močiutei žuvį parduodavau. Jai plaukus šukuodavau ir į kasas pindavau, nukritusius obuolius į maišus surinkdavau – sultims spausti, šieną grėbiau, su mama Prienų šile uogavau ir grybavau. Galėjau visokius nenuobodžius darbus dirbti, tik ne daržą ravėti. Buvau darbšti ir užsispyrusi mergiotė. Turėjau svajonę ir susigalvodavau kaip ją išpildyti. Visos vaikystės svajonės pildėsi. Buvau mylima, laiminga, linksma ir apsupta keistų paslaptingų suaugusių žmonių, kurie kurdė mano vaizduotę ir smalsumą.

Mikrorajonas – tarybinis gyvenimas. Gyvenimas pasikeitė, kai visa šeima persikraustėme į moderniausių namų Prienuose statomą kvartalą, vadinamą Stadiono mikrorajonu. Tai buvo 1978-iejai. Mūsų tryliktas namas buvo vienas iš pirmųjų apgyvendintų – nauja, dažais kvepianti laiptinė, atskiras tualetas, vonia, šiltas iš čiaupo tekantis vanduo – tokių buitinių patogumų dar nebuvau mačiusi. Didžiulis prieškambario veidrodis, net keturi kambariai, išpuošti gėlėmis tapetais, parketas, kilimas – tai tėvų nuopelnas. Prisimenu, kad mes su broliu negalėjome pirštukais liesti prie tų tapetų, o taip norėjosi gėlytes pačiupinėti ir pieštukai padailinti. Mūsų indėlis į buto puošimą buvo lipdukų užklijavimas ant tualetu sienų plytelių. Nauji kaimynai. Visi jie turėjo bendramžių vaikų, dar niekada neturėjau tiek daug draugų – mano džiaugsmui nebuvo ribų! Šalia vykstančios naujų namų statybos ir aplinkiniai smėlynai virto mūsų žaidimų aikštele. Ištas dienas praleisdavome lauke, žaizdami slėpynes, kvadratą arba „Aukščiau žemės“! Saldainių popierėlius ir lauko gėlių žiedus ar rudens lapus uždengdavome stiklo šuke, užkasdavome smėlyje ir tą vietą pažymėdavome, kad vėliau surastume. Tai buvo smėlyje užkastos paslaptys. Iškastuose grioviuose žaidėme karą, naujai nutiestais šilgatais stumdydavome vaikiškus lėlių vežimėlius, o laiptinėse žaizdavome namus. Gyventi buvo linksma, bet pradėjus lankyti pirmą klasę draudimų „nedaryti to, neiti ten vienai, nešnekėti apie tai“ tik padaugėjo. Buvau labai šneki, visada mėgdavau gestikuliuodama, išraiškingai rimtai pasakoti, ką Marytė ar senelis pasakoją, ir netgi kurdavau išgalvotas istorijas. Prisimenu, kai vieną dieną senelis paprašė, kad kitiems neišduočiau mudviejų paslapčių. Žodžio laikiausi ir daugiau niekam nepasakojau apie smetoniškus žmones ir daiktus. Gyvenome tarybinėje Lietuvoje. Su Maryte ryšys nutrūko, ji daugiau neateidavo mūsų su broliu prižiūrėti. Pas senelius tik vasaros atostogas praleisdavome, tad mokykla, Prienų 1-oji vidurinė, – tapo antrais namais. Pro pirmos klasės langus dažnai dar žvelgdavau į Kalnų gatvę, ilgėdamasi Marytės ir gražių ponų, bet aktyvus mokyklos ir mikrorajono gyvenimas ilgainiui išblukino prisiminimus apie ją ir paslaptingus žmones...

Mama man, pirmokėi, pasakė, kad jeigu noriu, kad mano visos svajonės išsipildytų ir gyvenčiau taip, kaip noriu, – turiu labai gerai mokytis! O aš norėjau labai gerai gyventi – daug keliauti, pamatyti pasaulį ir turėti viską, ko užsigėdžiu. Mokiausi iš visos širdies ir man sekėsi. O kai nesisekdavo, intensyviai dirbau prie klaidų ištaisymų. Prisimenu pirmą trejetą iš matematikos, likau po pamokų padirbėti ir taip ilgai mane pirmų trijų klasių mokytoja, šviesios atminties **Liuda Rūkštelienė**, laikė, kad mama su karštais cepeliniais atvyko į mokyklą. Abi su mokytoja vakarieniavo, o aš vis verkiau ir sprendžiau, kol klaidų nedariau. Taip su mama dirbau namuose prie rašybos diktantų – ranka perrašinėdavau, kol rašybos klaidų nedariau ir pirštukai pavargdavo. Kartą už drausmę turėjau išpėjimą – aš, Saulė, Rytis ir Aurelijus paslapčia pamokos metu žaidėme pašto ženklus. Pirmosiose klasėse kolekcionavau pašto ženklus,

(Nukelta į 5 p.)

M. Šalčiaus vardo premija – fotožurnalistui L. Skirpstui

(Atkelta iš 1 p.)

vertybės. Parodoje atsiskleidžia ir išskirtinė autoriaus atida Lietuvoje saugomiems ir visame pasaulyje vertinamiems pasaulio paveldo objektams.

Tautos, siekiančios iškovoti arba apginti savo valstybingumą, nepriklausomybę, papročius, kalbą, prigimtine teise pačioms spręsti savo likimą, turi daug bendro. Ir, neabejotinai, – vienos kitoms jaučiamą simpatiją ir solidarumą. Lietuviai, latviai, estai, moldavai, gruzinai, dabar – ukrainiečiai. Norą uždusinti lokiškame glėbyje juto (ir tebejaucia) jos visos. „Fotografavau Vilniuje mums lemtingomis sausio dienomis, todėl nuo pirmųjų barikadų Maidane jutau nenumaldomą trauką atsistodurti ten, – sako Leonardas. – Ne, tikrai ne iš smalsumo. Iš europietiško solidarumo ir profesinės pareigos“. Žmonių, su kuriais Leonardui Maidano įvykių metu teko bendrauti Kijevo gatvėse, reakcija jį maloniai stebino. Supratę, kad vyras su fotoaparatu rankose – iš Lietuvos, nepažįstami žmonės džiugiai šypsodavosi, ilgai spausdavo ranką, kai kurie – dėkodavo, kad lietuvis yra čia, tarp jų. Panašiai, kaip mes, prieš tris dešimtmečius Vilniuje sutikę užsienio žurnalistą. „Taip, neslėpsiu, buvo bausi... Kai žinai, kad kalnai gėlių Maidano aikštėje guli ant nušautų žmonių kraujo, jausmas toks, kad eini mirties alėja“, – apie parodą leidinį „Maidanas – 2014-ųjų vasaris“ sako Leonardas Skirpstas.

Leonardo Skirpsto fotografijų leidinys ir paroda „Vienybės kelias 19: žurnalistų žygis po Vakarų Ukrainą“ – apie Lietuvos žurnalistų sąjungos 90-mečiui skirtą žurnalistų žygį po Vakarų Ukrainą. Žygio per LDK valdas moto – „Tegul visi bus viena“. „Išsitikinom: LDK dvasia čia – gyva. Viduramžių mūruose, pavadimuose, kalbose. Kolegos, kultūros darbuotojai, paprasti ukrainiečiai didžiuojasi, kad kadaise priklausė tokiai didžiai ir galingai Europos valstybei,“ – sakė ekspedicijos fotografas Leonardas Skirpstas. Ši ekspedicija premijos laureatui leido pajusti, kaip Vakarų Ukrainos žmonės gyvena ir pergyvena dėl šalies Rytuose vykstančio neskelto karo. Tai primena, kad pavojus visada greita, todėl svarbu eiti Vienybės keliu – keliu, kuris veda į sandraugą ir laisvę.

Leonardas Skirpstas – profesionalus fotožurnalistas, 1980 metais baigęs studijas Vilniaus universitete. Pirmąją personalinę fotografijų parodą surengė Palangoje, dar mokymdamasis vidurinėje mokykloje. Baigęs studijas dirbo žurnalistinį darbą. Su fotoaparatu nesiskiria iki šiol. Leonardas užaugo nuostabiame Lietuvos pajūryje, todėl nieko stebėtino, kad labiausiai jį traukia gamta. Taip pat mėgsta portreto žanrą, kuriuo siekia atskleisti žmogaus charakterį, nuotaiką, laikotarpį, kuriam atstovauja.

Mato Šalčiaus premijos mecenatė yra Prienų rajono savivaldybė. Kartu su Lietuvos žurnalistų sąjunga ir Nacionaline žurnalistų kūrėjų asociacija 1000 eurų premija skiriama žurnalistui už pasaulio pažinimo skatinimą bei brandžius ir išsamius spaudos, radijo, fotografijos, televizijos, interneto žiniasklaidos autorinius darbus kelionių tematika, paskelbtus per kalendorinius metus. Pirmą kartą M. Šalčiaus premija buvo įteikta 1990 metais. Vėliau premija nebuvo teikiama. Premijos teikimas buvo atnaujintas 2009 metais.

Namų ūkis

Priminimai birželiui

Namams...

Šviesiomis vasaros dienomis ir mūsų namai įgauna kitokį vaizdą – dažniausiai išlenda visi negerumai, arba atvirkščiai, šviesa išryškina vykusias dizaino detales, tampa jaukesni, erdvesni. Taigi verta saulėtomis dienomis atidžiai apžiūrėti savo valdas: kambarius, virtuvę, balkonus, verandas, terasas... Gal ant sofos dar mėtosi pagalvėlės su kalėdiniais motyvais, o gėlių vazonai sutrukę, nublukę. Ar dar kažko trūksta, kas suteiktų jaukumo. Ar turite tiesiog tokią vietelę, kurioje gerdami kavą pajautumėte – už lango dabar žydinti vasara!

Gal todėl dizaineriai šiemet siūlo įvairias idėjas, kurios ypač išryškina margaspalvių žiedų ir romantiškų atspalvių detales, siūlo kuo plačiau atverti erdves į lauką, panaudoti jau esančias. Ir tai visai nereiškia, kad tam reikia didelių remontų ir išlaidų – kūrybiška idėja vertesnė už dideles investicijas. Verta pavartyti naujausius žurnalus, panaršyti internete – idėjas galima ir „vogti“ akimis, jas pritaikyti esamai situacijai, turimiems baldams, interjero ekskursams.

Ne viena šeimininkė mėgsta savo poilsio laiką leisti prie virtuvės lango, ypač jei už jo gražus vaizdas. Tačiau tam trūksta tik vienos detalės – plačios palangės. Pasirinkus atitinkamą malonią palangę paviršiaus faktūrą, galima įsirengti puikią ne tik darbo, bet ir poilsio vietą. Ir nereikės žiūrėti į aplinką sieną – žvilgsnis „ganysis“ į tolimesnę erdvę, akys ir širdis ilsės. Net ir virtuvėje, kurios erdvė dažniausiai nėra didelė, nereikėtų vengti veidrodžių. Kabinkite juos taip, kad atspindėtų malonią ir dekoratyvią aplinką.

Peržiūrėkite atviras virtuvės lentynas – jos neturi būti perkrautos. Sudėkite tik dažniausiai naudojamus dalykus, iškelkite į matomiausią vietą dekoratyvius indelius, kitus įrankius ar daiktus, raskite vietos gėlės vazonėliui ar tiesiog gražiai vazelei.

Prisiminkite, kad pagrindinė spalvų taisyklė – ne daugiau trijų spalvų – galioja ir virtuvėje. Pašluosčių ar spalvotų įrankių pagalba galite sukurti vientisą koloritą su akcentine spalva.

Jeigu namų šeimininkas aukštarankis ir nesibodi pameistraiuti, tikrai ras idėjų, kaip pardaryti kokį seną padėvėtą baldą. Net ir jau pabodusias taburetes galima paversti naujais puifikais, mažais patogiais minkštasuoliais. Tereikės storesnio paralono, klijų, audinio atraizų, pjūklelio kojų patrupinimui, dar vieno kito įrankio ir, žinoma, kantrybės darbuojantis.

Lietingais ir niūriais vakarais, o jų pas mus pasitaiko dažnai, prieglobščio ieškome uždarose erdvėse – įstiklintuose balkonuose, terasoje. Vis dažniau tokios erdvės kuriamos net stikliniuose šiltnamiuose, talpinant augalus pakraščiuose, paliekant ir poilsui nedidelę vietelę. Čia tuomet įkurdinami ir išskeliamosios pavasaroti kambarinės gėlės, panaudojami paprasti patogūs ne pirmos jaunystės, tačiau lengvi baldai. O nebrangių galima aptikti ir parduotuvėse, ypač jei apsipirksite ne sezono metu.

Vienas iš svarbesnių akcentų tokioje erdvėje – apšvietimas. Nebijokite būti drąšūs. Nebenaudojamas, bet prašmatnus kambarinis šviestu-

vas vakare gali suteikti netikėtą jaukumo išpūdį. Pasirūpinkite, kad po ranka visuomet būtų ir šiltas apklotas, pagalvėlių.

Kritiškai apžiūrėkite ir balkonus. Gal juose dar tikrai kėpso nereikalingų išmetamų daiktų, kurių vietoje įkurdintumėt patogų krėslą ar foteliuką – tarp čia vasarojančių kambarinių gėlių ir jūs pasijausite vasaros oazėje.

Kaip jau minėjome, gėlių žiedais, puokštėmis marginti tapetai yra labai madingi. Tad jeigu likusios buto ar namo sienos yra vienspalvės, verta surizikuoti, pav., imti ir ištapetuoti vieną sieną. Išmintingai parinkus tapetus galima jais klijuoti ne visą sieną, o tam tikrais stačiakampiais, pagal sienos plotį ir aukštį, įreminus juos tarsi gobeleno paveikslus. Dar pritaikius vieną kitą interjero detale, buto tiesiog neatpažinsite – jaukumo ir naujumo išpūdis tikrai pagerins nuotaiką.

Ne vienam „nervą“ kelia ir jau gerokai apleistos vonios ar virtuvės plytelės – sunku atsveisti, o rimtam remontui nėra laiko ar investicijų. Tačiau yra naujovė – keramikinių plytelių dažai, kuriais galima dažyti ir be papildomo grunto. Teiraukitės specializuotuose prekybos centruose ir – viens, du – vonia švyti kaip nauja.

Visada yra išeitis!

Sodui...

Namų temą galima plėtoti ir kalbėdami apie sodą. Ne visos dienos čia tik triūsiam, dirbame – sodas, nepamirškime, tai ir poilsio vieta. Ir jeigu tam nebėlieka laiko, reikia susirūpinti, kad kažkur kažką ne taip planuojame ir vargu, ar teisingai paskirstome savo darbus.

Poilsio zonos sode. Ir naujame, ir sename, ūksmingame sode reikia numatyti ir įrengti poilsio zonas. Turime atsižvelgti į tai, ar mėgstame būti saulėkaitoje, ar labiau vertiname pavėsį ir pagal tai rinktis poilsio erdvę. Dar kitas variantas – pagal mėgstamų ir žydnčių krūmų ir medžių išsidėstymą. Lengvus sodo baldus galime pavasarį įkurdinti šalia žydnčių alyvų ar jazminų, vėliau perkelti į kitą, daugiamečių gėlynų irėmintą erdvę ar pavėsį. Nepagalvėkime tam trupučio laiko ir triūsio, o rezultatas tikrai pradžiugins.

Labai madingi tapo sode įžeminti, įleidžiamieji lauko židiniai. Išrinkti jiems vietą reikia neskubant, gerai apsvarsčius visas detales. Tokie židiniai yra ir saugesni, paprastai ugnis nelaimės atveju neišplinta. Nesudarkoma ir kraštovaizdžio erdvė, o aplink tokį židinį įrengus poilsio vietą vakarais ji suteikia nepaprasto jaukumo.

Keli gal kiek užmiršti patarimai. Na, dar šiek tiek ir apie darbus sode birželį. Šis mėnuo labai aktyvus visiems vaismedžiams ir vaiskrūmiams – patęskite juos mineralinėmis ir organinėmis trąšomis. Apie azoto trūkumą perspės gelstantys ūgliai ir lapai.

Birželio mėnesį jau formuojasi vaisiai, todėl nuo kenkėjų verta rinktis ekologiškus antpilus, pav., česnakų, tabako, svogūnų laišku ir kt. Skraidantys vabzdžiai nemėgsta kiečių, garstyčių, pomidorų lapų antpilo.

Jeigu jūsų sodo veja jauna, skirkite jai didesnę dėmesį. Ji dar nėra gerai išsisknijusi, reikia daugiau (Nukelta į 4 p.)

Pašnekesiai Ilgosios vasaros valandos...

Saulė šiandien tekėjo 4 val. 51 minutė, leisis – 21 val. 43 minutės. Pirmoji vasaros diena mus džiugins net 16 val. ir 52 minutes! Ir taip dar po minutėlę kitą, vis ilgiau ir ilgiau iki Rasos šventės, iki Kupolinių. Ir dabar jau dejuoti, kad neturime kam nors laiko, tiesiog būtų nepadoru. Vasarą poilsui ir tos trumpos naktelės pakanka, o visos likusios valandos – mūsų. Po darbų, šiltais vakarais smagu ir gera vakaroti sode, malonu pasikviesti arbatos puodeliui draugų ar patiems juos aplankyti. O ir progų birželį gausu: Tėvo diena, varduvių, atlaidų įvairiausių, mokslo metų užbaigimas...

Ir tos mažos mūsų bendravimo šventės tepavirsta grožio, ramybės, pasimėgavimo gyvenimu valandomis. Neužsikraukime begalinės vaišių ruošimo naštos – graži ir jauki aplinka, dėmesys svečiams kompensuos gausaus maisto būtinybę.

Pastarosiomis dienomis teko aplankyti savo bičiulę Žemaitijoje. Ne kartą esu pasidalinusi mūsų bendrystės akimirkomis, išgyvenimais. Šį kartą viešėjau su grupe piligrimų, su kuriais mudviem teko keliauti ir po pasaulį, ir po mūsų Lietuvėlę. Svečių susidarė nemenkas pulkelis. Bičiulė, sutikusi savo sodyboje mus priimti, pamaitinti ir apnakvinti, sukosi kaip vijurkas, atrodė savo metus ir visas negalias visai pamiršusi. Kai po visų ekskursijų, Kryžiaus kalnų išvaikščiojimo ir tradicinės Žemaitiškos vakarienės visi atgulė poilsio, mudvi radome laiko pasiplepėti – buvome labai išsilgusios, per tą pandemiją ir visokius draudimus senokai nesimačiusios. Jau gerai žinodama, kad mėgstu pavakaroti ne kur kitur, o jos jaukiroje virtuvėje, ten ir pakvietė. Iš karto atkreipiau dėmesį, kad stalas uždengtas labai gražia namine austa baltą staltiese, o jo viduryje stovėjo dailus vazonėlis su žydnčia sanpaulija. Gėlė dar tik pradėdanti žydėti, bet ir tie keli ryškiai mėlyni aksominiai žiedėliai su gelsvomis akelėmis taip traukė akį... Iš karto supratau – tai mano pačios užaugintas ir jai

kadais dovanotas augalėlis. Mūsų akys susitiko, nusišypsojom. „Na, gal pas mane ir ne tokia bujojanti, kaip tavosios, bet labai jau žavi,“ – kalbėjo glostinėdama violetės lapelius. Dar ir dabar vis pagalvoju, kaip per tą skubą, pasiruošimą priimti gausų būrį svečių, draugei užteko laiko prisiminti atrodė smulkmeną, bet taip maloniai nuteikusią mūsų jaukaus bendravimo valandai. O gal tai visai ne smulkmena, gal čia ir yra viena tų didžiųjų paslapčių – mokėti parodyti, kad esi kitam brangus ir laukiamas? Parodyti taip paprastai, be pompastikos, kuo nuoširdžiausiai...

Kuo gražiausių, kvapniausių ir taikių vasaros valandų visiems linkėdama,

Augustina

Švėskime:

Birželio 5 d. – Tėvo diena;
Birželio 13 d. – šv. Antaną, šienapjūtės pradžią;
Birželio 21 d. – Vasaros saulėgrįžą;
Birželio 24 d. – Jonines, Rasos šventę, Kupolines;
Birželio 29 d. – Šv. Petrą ir Povilą.

Geriausios mėnesio dienos:

3, 4, 8, 10, 16, 17, 20, 21, 23, 26

Prasčiausios mėnesio dienos:

1, 5, 9, 11, 12, 14, 18, 22, 28, 29, 30

SKANAUS! Šventiniai pietūs Tėvo dienai gamtoje

Sočios kiaulienos dešrelės

Reikės: 1 kg kiaulienos (riebesnės ar su lašūnukais), prieskonių kiaulienai, panašių kaip šašlykui, svogūno, druskos, 150 ml vandens, 30-50 g 9 proc. acto, kiaulės plonųjų žarnų.

Per stambų sietelį mėsmale sumalti kiaulieną, kartu ir svogūną. Sudėti prieskonius, pilti vandenį, actą ir gerai išminkyti. Į gerai išplautas žarneles (reikės apie 2 m) sukimšti mėsa. Dešreles formuokite norimo dydžio vis persukant žarną. Paruoštas dešreles atvėsinkite per naktį šaldytuve. Kepkite ant grilio 70 °C temperatūroje uždengus. Patiekite su mėgstamu padažu, apkeptomis ar šviežiomis daržovėmis.

Jeigu daržoves kepsite griliuje, apšlakstykite jas ar aptepkite aliejumi. Gruzdinimui paruoštų bulvyčių šlakstyti nereikia.

Daržovių užkandukas

Kol kepa dešrelės, užkandžiukite šviežiomis daržovėmis. Daržovių rinkiniui pasiroškite žiedinių kopūstų, morkų, agurkų, salierų, vyšninių pomidorų ar kitų daržovių. Nuplaukite jas, gražiai supjaustykite ir sudėkite į lėkštę.

Padažui reikės: 100 g natūralaus jogurto, 200 g 9 proc. varškės, druskos, pipirų, maltos paprikos, keleto saulėje džiovintų pomidorų aliejuje, skiltelės česnako.

Varškę sumaišykite su jogurtu, prieskoniais ir suplakite trintuvu. Galima dar patiekti ir skrebučių.

Gėrimas, desertas

Prie šių pietų tiks paruoštas ant laužo puode karštas vynas su prieskoniais. Jei norite, kad alkoholis išgaruotų, pavirinkite ilgiau. Dėkite į gėrimą medaus, išspauskite apelsinų sulčių.

Desertui kepkite vaisius. Galite drąsiai šiuo metų laiku rinktis svetur užaugintus kietesnius vaisius – obuolius, kriaušes, persikus, slyvas. Perpjautus pusiau juos patepkite bet kokiu sirupu ir kepkite ant grotelių. Iškeptus iki juodų ruoželių nuo grilio dėkite į dubenėlius, patiekite su ledais, jau galite papuošti ir šviežiais mėtų lapeliais. Tiks įmaišyti į ledus ir mėgstamų sutrupintų sausainių.

Mažos virtuvės paslaptys

Riebalai kepinimui

• Dažnai receptuose siūloma kepinimui naudoti sviestą. Atminkite, kad paprastas sviestas netinka. Turima galvoje lydytą sviestą, dar gyvulinis taukus, o tik pabaigoje skoniui pagerinti uždėkite gabalėlį sviesto.

• Gruzdinimui ar kepinimui geriausia naudoti augalinius rafinuotus aliejus. Kepant nerafinuotose aliejuose esantys priedai greičiau sudega, yra pavojingi mūsų sveikatai, beje, užkemša ir gruzdintuves.

• Paprasto augalinio aliejaus negalima kaitinti daugiau nei 170–180 °C. Rinkitės tinkamą aukštai temperatūrai. Paprastai tokį galima nau-

doti 2-3 kepinams, paprastą – tik kartą.

• Dietologai kepinimui rekomenduoja ir kokosų aliejų, nes jame yra mažai cholesterolio, daug sočiųjų riebalų, jo smilkimo temperatūra – aukšta.

Gardintas sviestas

Pasigaminkite tokį sviestą sumaišydami jį su smulkintomis šviežiomis petražolėmis, citrinų sultimis, maltais juodaisiais pipirais, druska. Susukite sviesto gabalėlius į maistinę plėvelę, laikykite šaldiklyje, o naudokite gardindami grilyje arba orkaitėje iškeptą mėsa, žuvį.

Verta atsiminti

Saugios vaisės gamtoje

Štai ir prasideda vasaros sezono iškylos ir vaisės gamtoje. Be jų tiesiog neįsivaizduojame savo šeimos švenčių, poilsio su gerais draugais. Tuomet ir maistą gaminsime čia pat, gamtoje, ant laužo ar grilio. Šie maisto gaminimo ant ugnies būdai atkeliavo iš seniausių laikų ir teikia nepaprastą malonumą. Ir taip nuo laužo iki grilio. O kur dar visokiausios išstobulintos modernios kepsninės, krosnelės, kurias patogiau naudoti sode, kelionėje, iškyloje. Ir jau visai nesvarbu, ką ruošiatės

(Nukelta į 4 p.)

Verta atsiminti

Saugios vaisės gamtoje

(Atkelta iš 3 p.)

gaminti – svarbu, galėsite bendrauti, o ir vaikai šalia krykštaus iš džiaugsmo dėl paprasčiausios iškeptos dešrelės ar bulvės.

Tačiau labai svarbu yra laikytis keleto taisyklių:

- Įkurdami ugnį niekada nenaudokite benzino, žibalo, spirito, mazuto. Nenusistebkite, būtent ir spirito. Tai lakus skystis, ir vėjas lengvai jį degantį gali blokti jums į veidą, uždegti rūbus.
- Pasiruoškite tam reikalui iš anksto ryšeli sausu

Ne tik skanu, bet ir sveika

Pirmieji salotų lapeliai

Tie, kurie anksti įbėrė šiltnamio kempelyje ar apšiltintoje lisyvėje lapinių salotų, tikriausiai jau džiaugiasi pirmuoju derliumi. Lapinės salotos – vienos iš vertingiausių daržovių. Jose gausu vitamino C, puišaus antioksidanto, lėtinančio ląstelių senėjimą. Jose taip pat gausu vitamino K, gerinančio kraujo krešėjimą, daug kalcio, B grupės vitaminų, įvairių mineralų.

Šviežių salotų lapelių nauda didžiulė, todėl neįsiskime joms peraugti, nors ir po nedaug, vartokime lapelių kasdien, gaminkime ir derinkime salotas su kitomis daržovėmis.

Lapelius salotoms plaukite tik su šaltu vandeniu, kad būtų standesnės, traškesnės. Nusausinkite paskleidę ant medvilninio ar popierinio rankšluosčio. Nepjaustykite

peiliu, o suplėšykite, mažus lapelius geriausia patiekti nesmulkintus – į juos galima įvynioti kąsnelį bet kokio maisto. Lapelius apšlakstykite citrinos sultimis, gardinkite česnaku. Labai tinka derinti su pelėsinu, mozarelos sūriu, saulėje džiovintais pomidorais aliejuje.

Sergantiems podagra lapinės salotos ir jų patiekalai nepatartini.

Pirmosios braškės

Net mokslininkai ilgai tyrė, kas subrandina mus ir viso pasaulio valgytojus taip pakerėjantį šių uogų aromata ir skonį. Tyrimais jau įrodyta, kad braškės saugo nuo uždegimų, hipertenzijos, turi antioksidacinį poveikį, yra naudingos širdies sveikatai, kovai su bakterijomis, vėžio rizikai mažinti.

Didelė ir braškių maistinė vertė – jose daug vandens, todėl bendras

angliavandenių kiekis gan mažas: 100 g uogų yra mažiau nei 8 g angliavandenių. Šiame kiekyje yra 2 g skaidulų. Nustatyta, kad 8 vidutinio dydžio braškėse yra beveik visa žmogui reikalinga vitamino C dienos norma. Tačiau šviežiai nuskintas uogas reikia suvalgyti per dvi dienas – tuomet jos nepraranda nei vitamino C, nei polifenolių.

Šaldytuve šviežias braškes geriausia laikyti prie 4 °C. Švarios, neplautos, nepažeistos ir tinkamai laikomos uogos savo vertę išlaikys keletą dienų.

Ir jau jokiū būdu neskubėkite savo auginamų braškių pirmojo derliaus nei šaldyti, nei virti uogieniu. Stenkitės savo šeimai kuo daugiau patiekti jų šviežių, vaišinkite draugus. O jei perkate, tai geriau mažiau, bet gražesnių ir šviežesnių.

malkų. Kad geriau ugnis įsidedgtų, galima apipilti iš anksto kelias malkas degiu skysčiu arba įmesti degių tablečių.

- Įsirusenusias žarijas paskleiskite žarstekliu, kad gautų daugiau oro, o kai jos pasidengs baltu pelenų sluoksneliu, jau galima kepti.
- Kepsnius geriausia įvynioti į foliją – jie troškinsis savo sultyse, neprisvils, nesudegs, o svarbiausia – riebalai nevarvės ant žarijų, bus saugiau. Naudokite ir kepimui skirtus aliuminius dubenėlius. Žuvį kepkite tam skirtuose rėmeliuose.
- Ruošdamiesi iškylauti gamtoje iš anksto apgalvokite ir pasiimkite reikalingus įrankius, prieskonius, degtukus. Pravers ir mažas pagalbinis stalielis.
- Svarbiausia, neleiskite ugnies prižiūrėti vaikams.

Priminimai birželiui

(Atkelta iš 3 p.)

drėgmės. Sausu metu laistykite, o ir pjaukite dažniau, nes maža žolė išgarina mažiau vandens. Drėgmės reikia ir senesnei vejai.

Mulčiuokite nupjauta žole ir pomedžius – taip išsaugosite jiems reikalingą drėgmę. Retsykiais palaistykite nestiprių trąšų tirpalu. Mulčiui tiks ir perpuvęs mėšlas, kompostas, durpės.

Pomedžių lisyvės. Jeigu po jūsų medeliais įrengtos pomedžių lisyvės, o tai jau irgi tapo madinga, arba tiesiog taupoma žemė, medelius purkšti nuo kenkėjų reikia atsargiai. Pesticidai būtų nepageidaujami. Purkšti reikėtų tik prieš sodinant daigelius arba jau nuėmus derlių. Ypač jei ten auga žalumynai. Neapsirikite, negalvokite, kad, uždegnę lisyvę plėvele, apsaugosite nuo purškalo. Tikrai ne... vienaip ar kitaip su lietaus vandeniu jie pateks į lisyvę ir ant daržovių. Tačiau jei medelis susirgtų rimtai, daržovės paprasčiausiai teks pašalinti iš po jo.

Dar kelios pastabos apie pomedžių lisyves. Geriausia jas įrengti iš karto, sodinant jauną medelį. Taip kasdami giliau nepažeisite paviršiuje išsidsčiusių plonųjų šaknelių. Išrėkite gerai piktžoles, atskirkite ją nuo vejų. Geriausias lisyvės spindulys būtų 80-90 cm aplink medį. Jei medis senas, nenaudokite kastuvo, o jau iš anksto išravėję apdenkite plotą tamsia plėvele, po kuria piktžolės žus. Laistydami pomedį ties lajos riba liekite vandens daugiau, o lisyvei reikia daug mažiau vandens.

Labiausiai tiks pomedžiuose auginti šaknis paviršiuje leidžiančias daržoves. Tai – svogūnai, ridikėliai, česnakai, cukinijos, agurkai, kalmaropės. Žiedinių ar baltagūžių – nesodinkite. Labai tinka pomedžiams ir uogakrūmiai – žemuogės, braškės. Netiks uogos, mėgstančios rūgščią dirvą – bruknės, spanguolės, beje, ir šilauogės. Augs žemaūgės avietės, reikės jas karpyti. Iš žalumynų nesodinkite petražolių, mėtų ar kitų ilgus šaknis auginančių žalumynų. Labai gerai augs rūgštynės, špinatai, krapai ir kt.

Tiems, kurie žemės netaupo, labiausiai patinka pomedžius palikti tvarkingus, dekoratyvius, nebent pasodinsite pavėsi mėgstančias gėles, šliaužiančius augalus ar paliksite veją.

Gėlynui...

Nualmėjo, nužydėjo pavasarinė žiedų banga. Akį dar džiugina vėlyvosios tulpės, kvėpantieji senoviniai narcizai „Poetika“, tačiau jau ir vasarinės gėlės krauna pirmuosius pumpurus: sklaidžias ankstyvosios rožės, bręsta bijūnų žiedai. Kaip ir sodo augalai, taip ir gėlynai ši mėnesį prašosi priežiūros, tręšimo, sausesniu metu ir laistymo.

Kaip ir kasmet, turėsite nurinkti nudžiūvusius svogūninių gėlių nugeltusius lapus, o jeigu jau keletą metų auga vienoje vietoje, vertėtų iškasti ir svogūnėlius. Pamažu grūdinami vienmečių gėlių daigus mėnesio pabaigoje ir juos turėtumėte pasodinti.

Tradiciškai reikia priminti – kambarinėms gėlėms laikas pradėti vasaroti, tačiau darykite tą protingai: grūdininkite pamažu, nenudeginkite kaitrioje saulėje, laistykite ir tręškite.

Ne tik žiedai, bet ir kvapai. Ši kartą kalbame daugiau apie poilsio erdves savo soduose, gėlynuose, todėl reiktų atkreipti dėmesį į kvėpiančius augalus. Ne visi ir ne visus kvapus toleruojame, kartais būna labai elergiškų žmonių. O tiems, kurie nėra jautrūs ir dievina kvapus, reiktų pasirinkti kuo daugiau kvėpiančių gėlių.

Štai leukonijos – jei sėsite jas kas kelias savaites, savo žiedais džiugins visą vasarą. Dviragė leukonija, žydinti šviesiai violetiniais žiedais, kvėpia

net apsiniaukusiu oru, o labiausiai – vakare ir pirmoje nakties pusėje. Jei mėgstate miegoti prie atdaro lango, tikrai užuosite jos malonų kvapą. Nuo antros birželio pusės jau džiugina pilkoji leukonija, sklaidžianti baltus, violetinius, geltonus žiedus, ir pilnavidurius, ir paprastus. Kai kurios veislės kvėpia ir dieną, tačiau labiausiai savo aromata sklaidžia vakare ir naktį.

Kvapioji vakarutė kartais pražysta jau šiltą gegužę. Tačiau paprastai savo violetiniais ir baltais žiedais lepina nuo antros birželio pusės iki rugpjūčio. Jos svaigiu aromatu galite lepintis visą naktį!

Visą vasarą savo kvapais ir įvairiaspalviais žiedais mus lepina flioksai. O naktinis, baltais smulkiais žiedeliais pasipuošęs fliokas lepina nuo birželio iki spalio mėnesio. Žiedeliai išsiskleidžia vakare ir paskleidžia savo nuostabų aromata. O apdainuotoji nakviša ir žiedais, ir savo kvapais džiugins nuo liepos iki pat rudens. Stipresnis aromatas junta mas vakare ir naktį.

Taigi birželio trumpos naktys ne vien miegui – vakarais sode šalia gėlyno romantiškai praleistos valandos ilgam įsimins, ilgėsime jų ir šaltą žiemą.

Tradiciškai reikia priminti – kambarinėms gėlėms laikas pradėti vasaroti, tačiau darykite tą protingai: grūdininkite pamažu, nenudeginkite kaitrioje saulėje, laistykite ir tręškite.

Daržui...

Ne kartą raginome daržininkus – neskubėkite su agurkų ir pomidorų sėja. Deja, tas noras būti pirmiesiems taip ir kirba nuo ankstyvo pavasario, o dažnam baigiasi pražūtingai.

Agurkai merdi... Taip, jeigu jie buvo pasėti į per šaltą žemę, jie tiesiog neauga, gelsta, skursta. Net ir išgyvenę vėliau menkai dera. Šaltoje dirvoje jų šaknys nesugeba įsisavinti maisto medžiagų. Lauke agurkus paprastai sėjame pirmą birželio dekadą arba, liaudiškai tariant, alyvoms sužydėjus. Jei temperatūra 21-23 °C, daigeliai pasirodo po 4-5 dienų, jei vėsesnis oras, keliom dienom vėliau. Jei nesudygsta ir po 10 dienų, atsėkite iš naujo.

Sodinant daigeliais jie jau turėtų turėti po 2-3 lapelius. Blogiau, jei sodinsite peraugusius daigus. Jų šaknys išstjusios ir sunkiai prigijja persodintos į dirvą.

Vėsesniu oru tręškite agurkus per lapus. Tam tinka ištirpintos trąšos, tirpalai. Per lapus agurkai greičiau pasisavins naudingas medžiagas.

Nešildomus šiltnamius nuolat vėdininkite, stebėkite, kad žemė neperdžiūtų, laistykite, tręškite, augalus mulčiuokite.

Amarai. Sodininkai vengia su amarais kovoti veiksmingu, bet ir žmogui, ir aplinkai kenksmingu būdu naudojant cheminius insekticidus. Ir teisingai, nes jie skirti profesionalams. Pasirinkti geriau yra bioinsekticidą „NeemAzal“. Šis preparatas naudojamas ekologiniuose ūkiuose. Rezultatas nėra toks greitas, gali prireikti kartoti kelis kartus, tačiau verta dėl saugumo. Amarams naikinti patyrę daržininkai naudoja senovinį būdą – ūkinio muilo ar žaliojo kalio muilo tirpalus. Gausiai apipurškus šiais tirpalais amarų kolonijos padengiamos plonu muilo sluoksniu, kuris neleidžia patekti orui ir drėgmei, kenkėjai žūsta.

Yra daugybė ir kitų nusisūšų būdų, kaip kovoti su amarais. Tai – česnakų, šalavijų, svogūnų lukštų ir kitokios ištraukos ir nuovirai. Jei amarų nedaug, lengviau su jais susidoroti, kartais pakanka tiesiog nuplauti augalus lengva vandens čiuškėle. Jei daug, tai ir kantrybės kartoti liaudiškas procedūras reiks daugiau.

Apie vaistažoles

Pavasarinė raktažolė

Šis žolinis augalas geltonais žiedais papuošia pievas, miško aikštes, šlaitus. Raktažolių lapai ir žiedai skunami žydėjimo metu – iki birželio pabaigos. Gydymų savybių turi raktažolių žiedai ir lapai. Jie gydo kvėpavimo takus, padeda nuo reumato, astmos, podagros, galvos skausmo, svaigimo, krūtinės skausmų. Augalo žieduose daug saponinų, flavonoidų, askorbino rūgšties, o lapuose – vitamino C. Persišaldžius saponinai skatina bronchų liaukų sekreciją, lengvina atsikosėjimą.

Ruošiant salotas švieži raktažolių lapai maišomi su kiaulpienėmis, garšvomis. Žolininkė **Jadvyga Balvočiūtė** pataria šaukštelių džiovintų raktažolių žiedų (galima įmaišyti ir lapų) užplikyti stikline verdančio vandens ir palikti pusvalandžiui, kad pritrauktų. Paruoštą arbatą išgerti per 1-2 kartus. Užplikius šaukštą žaliavos, arbatą gurkšnoti visą dieną. Peršalus ar varginant kosuliu, arbatą (pridėjus ramunėlių, gysločių ar medetkų) gerkite prieš miegą. Tinka skaninti medumi.

Dilgėlė

Jos itin naudingos pavasarį, nes valo organizmą, gerina kraują. Dilgėlėse gausu chlorofilo (jame yra magnio) mineralų, polifenolių, vitaminų.

Perpylus dilgėles verdančiu vandeniu, jos nedilgins, tada jomis gardinkite įvairias salotas, sriubas, košes, omletus. Tačiau dilgėlių negalima vartoti, padidėjus kraujo krešumui, esant skrandžio, žarnyno problemoms ar pasireiškus alergijai.

Dilgėlių nuoviras stiprina plaukus, o jų sultys dezinfekuoja galvos odą.

Sergant reumatu, radikulitu galima paplakti save ar draugą dilgėlių puokštele.

Iš išdžiovintos žaliavos ruošama arbata: 250-300 ml vandens – keli dilgėlių lapeliai. Per dieną galima suvartoti iki 6 g vaistinės žaliavos.

Sultys – biologiškai veikliųjų medžiagų koncentratas, tad dilgėlių sulčių suvartokite per dieną ne daugiau kaip valgomąjį šaukštą.

Varnalėša

Varnalėšų naudingos šaknys ir sėklos. Visos biologiškai veiklios medžiagos susikaupia augalo šaknyse. Juose gausu polisacharidų ir fruktozės.

Varnalėšų šaknis derėtų kasti ir ruošti balandžio mėnesį arba vėlyvą rudenį.

Šis vaistinis augalas turi šlapimą varančių savybių, gelbsti nuo odos ligų sergant psoriaze, egzema, dermatitu.

Moksliniai tyrimai atskleidė, kad varnalėšos stabdo vėžinių ląstelių augimą. Dažniausiai ši vaistažolė vartojama išoriškai, kosmetologijoje.

Nuoviras: 1 šaukštas gerai išdžiovintų susmulkintų varnalėšų šaknų užpilti 2 stiklinėmis vandens. Palaikyti 2 valandas, 1 valandą pavirinti, tada nukošti.

Gerti nuoviro po stiklinę 2-3 kartus dienoje.

Veronika Pečkienė

Mahatma Gandhi mintys

M.Gandhi – vienas ryškiausių XX a. asmenybių, dažniausiai vadinamas Indijos tėvu (ind. Bapu), keturis kartus buvo nominuotas Nobelio taikos premija. Jis žinomas visame pasaulyje ne tik kaip dvasinis guru, o ir kaip politikas ir kovotojas už žmogaus teises. **Gandhi idealai buvo nesmurtas ir tiesa. Jo žodžiai ir darbai iki šiol įkvėpia žmones visame pasaulyje: „Būk tas pokytis, kurį nori matyti pasaulyje.“**

• Gyvenk taip, lyg mirtum rytoj, mokykis taip, lyg gyventum amžinai.

• Meilė yra vienintelis vaistas nuo neapykantos. Ji pražysta tik bebaimio žmogaus širdyje.

• Tiesa yra pamatas viso, kas gera ir didinga.

• Meldžiantis geriau širdis be žodžių negu žodžiai be širdies.

• Akis už akį – ir visas pasaulis taps aklas.

• Verčiau, nes neturėjau batų, bet tuomet sutikau žmogų, kuris neturėjo kojų.

Mano Prienai – tai žmonės vakar, šiandien, rytoj

(Atkelta iš 2 p.)

nes tai buvo vienintelė galimybė „virtualiai“ keliauti. Tie ženklai buvo iš skirtingų miestų, geografinių vietovių, net valstybių. Tarpusavyje su kitais vaikais jais keisdavomės mainais. Pertraukų metu žaizdomė – kumštukais daužydavome į krūvelę sudėtus ženklus ir apsvirtusius balta nugarėle išlošdavome, o neapsvirtusius – pralošdavome. Kartą pamokos metu taip įsisiautėjome, kad pirmoji Mokytoja atėmė visą kolekciją, į pažymių knygelę įraitė įspėjimą už drausmės pažeidimą ir liepė mamai pasirašyti. Buvo didelė gėda, iki šiol prisimenu jaudulį. Atgautą pašto ženklų kolekciją laikiau tik namie, o žaidžiau su kiemo draugais tik laiptinėje ant laiptų. Dabar tikrai žinau, kad būtent pašto ženklai nulėmė gilų susidomėjimą geografija, kurią vėlesnėse klasėse įdomiai, giliai ir detalai plėtojo, geografijos mokė pats Prienų 1-osios vidurinės mokyklos direktorius – griežtas ir reiklus Juozas Zalieckas.

Nuo pirmos klasės nemėgau uniformos, ji visada mane varžė ir fiziškai, ir emociškai. Mama nėrėsi iš kailio, nestokojo kantrybės ir fantazijos, kad aš ją prisijaukčiau. Puošė spalvingomis kaklo juostelėmis, rankogaliais, galvą kaspinais, plaukų segėmis. Žiema mezgė spalvingus šalikus, kepurės ir pirštines, kad būtent iš jų, mokyklos rūbinėje sukabintų vienodų tarybinių pilkų žieminių paltų, atskirčiau savo, ir ne tik pagal numerį. Mūsų mamos pirkdavo tai, ką gaudavo, pasirinkimo beveik nebuvo. Kieme ir gatvėje visada sutikdavau mergaites su tokios pat spalvos, rašto, stiliaus suknele, sijonu, megztinuku ar bateliais. Visi rengebėms vienodai, bet išsiskirdavome detalėmis. Šiuolaikinėje mokykloje tokį apsirengimą vadiname Dvynių diena, o tada mes buvome dvynių minia. Prisimenu, kaip paauglystėje dalijomės su kaimynystėje gyvenusia geriausia klasioko Gina naujomis madingomis, per pažįstamus nupirktoomis basutėmis su paaugštinta platforma. Viena iš Stadiono jas avėjo iki bažnyčios, o kita – nuo jos iki Dvariuko. Nekonkuravau ir apie tai negalvojau, – aktyviai laiką leidau užklasinėje veikloje. Lankiau muzikos mokyklą, ten, kur dabar Justino Marcinkevičiaus biblioteka, žaidžiau šaškėmis, deklamavau, šokau ir žaidžiau krepšini. Prienuose beveik visi žaidė krepšinį arba bent žinojo taisykles, buvo vienos ar kitos komandos sirgaliais. Antros vidurinės mokyklos sporto salė lūždavo nuo žiūrovų per visas krepšinio komandų kovas. O kai per televizorių transliuodavo respublikines krepšinio varžybas – kietas būdavo tuščias, o namas drebėdavo nuo triukšmo ir kojų daužymo į grindis – taip visi mylėjo krepšinį!

Rašinių autoriai su konkurso organizatoriais. Eglei Aukštakalnytei Hansen ir Juditai Popovaiti-Grublienei, gyvenančioms svetur, skirtos padėkos ir dovanos įteiktos jų mamoms Antaninai ir Veronikai.

„Žiburys“ – laisvės ir asmenybių kalvė. Mokytojai suteikė man galimybes augti ir tobulėti žiniomis, atrasti ir ugdyti gabumus bei talentus, siekti svajoti, nebijoti, bandyti ir kovoti už savo tikslą; jie įtikino, kad viskas yra žmogaus valioje. Jie ragino, palaikė, tikėjo ir suteikė laisvę rinktis; įskiepijo pasitikėjimą savimi, išaugino sparnus skrydžiui į platų pasaulį.

Aš su didžiausia pagarba lenkiu galvas visiems mano Mokytojams – gyviems ir Amžinybėje. Baigiau Prienų 1-ąją vidurinę mokyklą, kuri buvo ir yra žymioji Prienų „Žiburio“ gimnazija, asmenybių kalvė, išleidusi į Lietuvą ir pasaulį daug žymių poetų, rašytojų, menininkų, gydytojų, mokslininkų, aktyvių visuomenės veikėjų, padorių ir sąžiningų žmonių. Visus juos išugdė šeima ir mokytojai. Jie, nepaisant laikmečio, buvo išradingi, kūrybingi, aktyvūs ir stengėsi auginti kiekvienos kartos vaikuose asmenybes. Jie patys yra ar buvo asmenybės. Prisimenu Ludos Rūkštelienės pieštas gėles, ypač rožes ir bijūnus, kurias slapta kopijuodama mokiausi piešti. Ji buvo talentinga menininkė. Prisimenu Anarsijos Adamonienės, buvusios 4-8 klasės auklėtojos, žodžius kalbėti mintimis ir nebūti mankurtais. Tais laikais ilgai nesupratau keisto žodžio prasmės, bet pamačiusi Kauno dramos teatro spektaklį „Ilgai kaip šimtmečiai diena“, dar būdama paauglė, suvokiau mąstymo ir laisvės prasmę auklėtojos išsireiškime. Ji buvo griežta, reikli lietuvių kalbos žinioms ir dažnai kalbėjo alegorijomis, skatindama mus mąstyti. Mąstyti apie J. Bilūno „Laimės žiburio“ esmę – laisvę, laimę, tėvynę. Nijolė Servenikaitė, lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, tikslingai leido reikštis mano mintims ir vaizduotei popieriaus la-

pe, atsakingai primindama taisykles. Gal todėl pradėjau rašyti ir išleidau tris knygas. Tikrai žinau, kad šioms lietuvių kalbos ir literatūros mokytojoms esu dėkinga už meilę savo kalbai, už tai, kad kažkada Vilniuje buvau taisyklingiausiai kalbanti aktorė tarp savo bendraamžių, už tai, kad šiandien puikiai šneku lietuviškai, nors Lietuvoje negyvenu jau daugiau nei dvidešimt metų.

Norėjau tapti tuo, kuo miestelyje dar niekam nebuvo pavykę tapti – aktore. Aukso medaliu baigiau Prienų 1-ąją vidurinę mokyklą ir... išvažiavau į Muzikos ir Teatro Meno Akademiją studijuoti aktorinio meno. Svajonė išsipildė – po penkerių studijų metų tapau ne tik profesionalia dramos teatro aktore, bet ir Teatro meno magistre. 10 metų scenoje, radijo ir televizijos eteryje vaidinau kitų žmonių gyvenimus, ir kūriau savąjį. Paskui – kelionės, svetimi kraštai, savės ir pasaulio pažinimas – kaip vaikystės svajonės pašto ženklų kolekcijoje.

Šiandien

Šiandien jaučiuosi laukiamu svečiu savo gimtinėje, čia gyvena mano artimiausi žmonės – tėvai, ir nuostabios vaikystės prisiminimai.

Autobusų stotis man ypatingai svarbi! Kiekvienam keliautojui tai miesto vartai. Juk iš čia ne tik fiziškai prasideda kiekvieno jauno žmogaus kelionė į savarankišką gyvenimą, bet ji pasitinka sugrįžtančius ir miestelį aplankančius svečius. Smagu matyti ją naują, sutvarkytą, jaukią ir švarią. Miestas – išaugęs, išgražėjęs, atsinaujinęs, prižiūrimas. Mano vaikystės pasaulio centro objektai – Stadiono mikrorajonas, buvusių kareivinių tvenkinys, beržynas, senos kapinaitės, mokykla stovi ten pat rūpestingai

prižiūrimi, su kiekvienais metais vis atsinaujina. Matau, kad prieniečiams rūpi švari ir estetiška aplinka. Kartos keičiasi, bet žmogiškos vertybės išlieka tos pačios. Mano gimtinės žmonės yra rūpestingi, atsakingi, kūrybingi, talentingi, aktyvūs, pilietiški ir mylintys savo kraštą. Stengiasi puoselėti ir išlaikyti ypatingą Nemuno vingio grožį, miestelio parkus, aplinkinius miškus ir gyventi harmonijoje su gamta.

Regėjau sapną, kad skrisdama mėlyna padange virš sodrios žalios spalvos pievų ir miškų, nusėtu geltonomis purienomis ir pienėmis, gimtinę atpažinau iš Nemuno vingio, gelsvos medinės bažnyčios, senų kapinaičių, kurias reikėjo pereiti skubant į mokyklą, buvusių kareivinių tvenkinio ir didelio akmens prie beržyno. Stadiono gyvenamųjų namų kvartale, lauko džiovyklose vėlyje plaikstėsi vien tik balti skalbiniai, dunkėjo atviri langai, už sienų aidėjo pažįstamų kaimynų pokalbiai, juokas, bet kiemai buvo tušti. Prisimenu staiga apėmusį nerimą – pavėlavau. Melsva padangė tamsėjo, džiūstančius skalbinius plėšė vėjo gūšiai, – artinosi audra. Užverdama langus ir šaukdama namiškių vardus vaikystės bute supratau – nespėjau laiku sugrįžti, pavėlavau... Regėjau šį sapną daugiau nei prieš trisdešimt metų, tik išvažiavusi iš Prienų į Vilnių studijuoti. Manau, sapnavau savo ateitį, kad gyvensiu ir keliausiu toli, labai toli nuo gimtinės. Mano gyvenimo geografija – Jekaterinburgas ir Maskva Rusijoje, Maputo miestas – Mozambike, Nairobis – Kenijoje, Šanchajus – Kinijoje, o šiuo metu gyvenu vėl ties pusiauju Afrikos žemyne, Kenijos sostinėje. Smalsumas pamatyti, sužinoti, patirti keliaujant po skirtingus žemynus, atstumo atžvilgiu jau trečią

kartą skraidina mane į Mėnulį. Su pertraukomis perrašinėju šį laišką iš Kongo senųjų džiunglių, iš savo žydinčio sodo Nairobyje, iš šaltos ledinės Kanados arkties. Esu kelionėje. Savės ir pasaulio pažinimo. Esu iki šiol labai smalsi ir šneki, esu kovotoja už svajones ir teisybę. Jaučiu, kaip iki šiolei manje dar gyvena ta mergaitė iš Kalnų gatvės. Myliu pasaulį ir žmones – tą meilę manje įskiepijo Prienų miestelio žmonės. Pasakojau kitataučiams apie Lietuvą ir gimtinę Prienus, o tautiečiams – dalinuosi išpūdziais ir patirtimi iš tolimų kraštų. Jaučiu, kad Eglės vardas dalia, kaip pasakoje „Eglė Žalčių karalienė“ dalinai išsipildė, ir nerimas laiku sugrįžti į gimtinę vis stiprėja. Stengiuosi dažnai aplankyti ir apkabinti artimuosius. Stengiuosi suspėti...

Rytoj

Rytoj mano gimtinėje norės gyventi vis daugiau žmonių! Prienų gamtos grožį ir ramybę vertins aplinkinių didmieščių gyventojai ir svečiai. Tai bus miestas, kuriame gera ir saugu gyventi. Prienai augs ir gražės, nes jais rūpinsis čia gimę ir užaugę prieniečiai. Tikiu, kad Prienų „Žiburys“ išliks laisvės simboliu ir asmenybių kalvė. Tikiu, kad miestelis bus taisyklingiausios lietuvių kalbos lopšys ir kad prieniečių meilė krepšiniui neišblės.

Mano Prienai – tai žmonės vakar, šiandien, rytoj. Sveikinu visus kraštiečius Prienų 520-ojo gimtadienio proga. Švęskite Gyvenimą, saugokite laisvę, gerbkite vienas kitą ir mylėkite savo kraštą. Didžiuojuosi, kad ir aš čia gimiau.

Nuoširdžiai,
Eglė Aukštakalnytė Hansen

Kitų konkurso dalyvių mintys – kituose „Gyvenimo“ numeriuose

Tarybos posėdis

Gegužės 27 dienos Prienų rajono savivaldybės tarybos posėdis, kaip jau tapo įprasta, buvo ilgas – jame apsvarstyti 43 sprendimų projektai, išklausti Tarybos narių paklausimai, svečių pasisakymai ir informacijos. Tai – pakankamai didelis darbo krūvis ir patiems politikams, norint tinkamai pasirengti posėdžiui, įsigilinti į kiekvieno klausimo esmę.

*Posėdžio pradžioje paskelbtas pareiškimas apie demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“ įregistravimą Taryboje. Frakcijos seniūnė – Loreta Jakinevičienė, pavaduotojas – Vaidotas Karvelis, narė – Aušra Deltuvienė.

*Tarybos nariai pritarė trijų Savivaldybės gyventojams svarbių imonių – UAB „Prienų butų ūkis“, UAB „Prienų šilumos tinklai“ ir UAB „Prienų vandenys“ – 2021 m. veiklos ataskaitoms. Jas pristatė imonių vadovai iš mero Alvydo Vaicekausko ir Tarybos narių sulaukė pagyrimo žodžių už gerą organizacinį darbą,

įgyvendintus projektus, inovatyvias idėjas, įsiklausymą į vartotojų problemas, gyventojams palankių sprendimų paieškas.

Laikinai UAB „Prienų butų ūkis“ vadovaujantį direktorių Algį Valatką gyrė ir valdančiosios daugumos, ir Tarybos mažumos bei opozicijos atstovai. Pasak jų, bendrovės darbas akivaizdus, sutvarkytą miesto aplinką pastebi ir svečiai iš užsienio. Modernizuota dauguma daugiabučių namų, lanksčiai reaguojama į pastabas, įvesta elektroninė vartotojų aptarnavimo sistema. Kai kurie po-

litikai apgailestavo dėl to, kad A. Valatkai teks palikti pareigas ir siūlė bendrovės vadovo organizacinius gebėjimus panaudoti ji skiriančios rotacijos būdu vadovauti kitai įmonei.

Laikinas UAB „Prienų šilumos tinklai“ direktorius Paulius Minajevs Tarybos nariams pristatė 2021 m. įgyvendintus projektus ir prioritetinius darbus. Jo teigimu, 2022 m. bus vykdomi šilumos trasų projektavimo ir tiesimo darbai (Birutės g. 9), teikiama paraiška Pramonės g. katilinės remontui, ketinama įsigyti kondensacinį ekonomizerį. Bus rekonstruojama ir automatizuojama Balbieriškio biokatilinė, keičiamas šilumos trasos ruožas Jiezne. Iki liepos mėn. planuojama įdiegti savitarnos duomenų funkciją, tai palapsniui leis atsiskaityti popierinių sąskaitų ir jų išnešiojimo klientams.

Iki metų pabaigos bus pilnai įdiegta automatizuota duomenų suvedimo sistema ir atsiskaityti popierinių aktų.

PMinajevs pastangos pritraukti investicijų, tvarkytis ūkiškai, mažinti sąnaudas neliko nepastebėtos, buvo domėtasi, kada jis taps nuolatinis bendrovės vadovu. Administracijos direktorės Jūratės Žailskienės teigimu, bendrovės valdyba yra patvirtinusi tvarką, pagal kurią bus skelbiamas konkursas, ir antrame ketvirtyje vadovas galimai bus patvirtintas.

UAB „Prienų vandenys“ direktorių Rimantą Ignatavičių meras pagyrė už teisingą požiūrį į darbą, paslaugų gyventojams kokybės gerinimą. Jam vadovaujant įmonėje įvyko nemažai teigiamų pokyčių. Internetinėje svetainėje sukurta gyventojų savitarnė, pasiūlyta ir kitų lanksčių būdų gyventojams atsiskai-

tyti už paslaugas. Pritaukta 117 naujų vartotojų, gyventojai motyvuojami jungtis prie centralizuotų vandentiekio ir nuotekų tinklų, renovuojamos ir tiesiamos naujos trasos, pateiktos paraiškos ES fondų finansavimui. Per šešerius metus planuojama pakeisti gyventojų naudojamus vandens apskaitos prietaisus ir tikslesnius.

*Po diskusijų Tarybos nariai pritarė Prieniečio kortelės įvedimui. Vardinė kortelė Prienų rajone deklaruosiuose gyvenamąją vietą prieniečiams suteiktų nuolaidas naudojančioms vietos verslininkų teikiamoms (taip pat ir viešosioms) paslaugoms bei perkant prekes. Ginčo objektu tapo šios kortelės teikiama nauda patiems verslininkams, pasiūlyta pamąstyti ir

(Nukelta į 7 p.)

„Geras dalgis skamba ilgai...“

Tai šis turgus buvo tikrai paskutinis pasitinkant vasarą. Laike kar-tais imi ir pasimeti. Lyg skubėtum kažkur. O jis, visagalys laikas, kai kaštonų žvakės stiebiasi saulės link, kai žalios spalvos atspalvių pats didžiausias pasirinkimas, ir tie visi keliai, kuriais eidamas ar parvažiuodamas ar išvykdamas, kaip kad dabar – dvilyktokai, tie keliai tik primena, kad „čia kelio pradžia“ ...

O vėliau kiekvienas savais ke-liaudamas ir susitinkame tai turguje po daugelio metų, tai kažkur kitur. Ir tie susitikimai tampa brangūs, jo-kiais eurais nepamatuojami. Kep-sinės dovanų ieškojo Julius, nes vyks vakare į gero draugo jubiliejų. Min-daugas iš Dvairuko ieškojo „kažko įdomaus, bet ne kičinio“, kaip pats išsireiškė, taip pat besiruošiantis draugų pasisėdėjimui lauko pavė-sinėje, kurie parvyksta iš užsienio, deja, trumpam. Vyras užsiminė apie įdomius pokalbius, žinoma, sakė, kad jie įdomesni būtų, „turi ir pagal savo receptus gamintų gaminių“. O įdomūs, nes visi labai seni draugai, viena šeima – klasės draugai, kita – „iš smėlio dėžės“, ir visi turi savo nuomonę – vieni gina LGBT, kiti gi pasisako tik už tradicinę šeimą. Šyp-telėjus Mindaugas pakvietė jų atvykti paklausti apie vidurnaktį... Nors patikino, kad tikrai skambės ir lie-tuviškos dainos, kurios tarsi „nuge-sina“ gincų „ugni“. O kadais vasarai prasidėjus vyrai jau plakdavo dalgius. Sienapjūtė būdavo ir ankstyva, jei orai šilti, nuo kovo. Ir šį rytą turguje buvo ir dalgiakočių, ir dalgių. Tik vienas pirkėjas, ilgai vartęs rankoje, kažko-dėl nepirko. „Dalgio geležtė turi būti tvirta, bet ne per daug, kad plakant netrūpėtų. Geras dalgis skamba ilgai“, – pasidalijo mintimis pirkęs vir-vių, kibirų ir dalgiakotį turguje pirkė-jas, apgeilestaudamas, kad nė „vienas žentas nemoka dalgiu plačiai ir lygiai

pradalgės išsukti“. O tai juk ir laiko, kitų kartų ir civilizacijos „susitiki-mas“, kai ne dalgis, o robotas žolę pjauna... Robotų dar turguje nesima-to. Ir kartais nuomonių būna įvairių, neva turguje per daug „kičinių“ pre-kių, kiti džiaugiasi būtent šiuolaikiškų prekių didesniu pasirinkimu, o dar kiti – ilgai kuciūsi tarp sendaiki-čių, ieškodami ir puodų, keptuvių, puodelių, lėkščių, vazų, paveikslų, dėvėtų drabužių ar baldų, kuriems „nežinia kiek amžiaus“. Ir tai, matyt, natūralu. Juk skirtinga pasiūla ir pa-klausa. Išties „šiuolaikiškas“ ar ne sprendžiama ir apie žmones. Tik nežinau, kokiais kriterijais, kokiomis vertybėmis ar pagal šukuoseną re-miantis. Juk į turgų ir ankstyviausi prekeiviai, ir pirmi pirkėjai atskuba galbūt dar kiek ir užmiegotomis aki-mis, ir nepasipuošę išskirtiniais dra-bužiais, be batelių su kulniukais, vyrai – be šlipsis. Nors dar vieną kitą, atvykusį iš tolumo krašto, ir galima pamatyti ryšint kaklaraištį, su kostiu-mu garbų senjorą, kuriems pats vyki-mas į turgų turi galbūt nuo seno ki-tokią reikšmę, panašią vykimui į atlaidą.

O turguje, be maisto prekių, labai pirkto daug daigų – kopūstų, kala-fiorų, pomidorų ir paprikų – anks-tyvų, vėlyvų, į lauką, į šiltnamį. Daug pirkto ir gėlių – svyrančių vazonuose, ar daigų. Artėjant Tėvo dienai bus dar ir sodinančiųjų ant kapų. Vienų anksti sodintos gėlės nušalo, kiti ti-

kino, kad nesodino specialiai, todėl dabar perka didesniais kiekiais ir ap-sodin visus kapus. Pasirinkimas gėlių labai gausus. Ir augintojų ne-mažai, ir prekeivių. Taigi ir kainos centais, euru kitu skyrėsi. Buvo daug ir prieskoninių augalų daigų.

Gyvulių turgus gyveno įprastą pavasario pabaigai gyvenimą, kai la-biausiai perkamos vištos, mažyliai viščiukai, ančiukai, kalakučiukai, ža-siukai, triušiai. Buvo nemaža eilė išsirikiavusių ūkininkų. Taigi grūdą galima rinktis delne patrynus, pa-kramčius, pauosčius. Ir pasiderėti reikia. Ypač perkant kokią toną. O vienas centneris kviečių, kvietrugių, miežių kainavo iki 20 eurų. Pigiau nebus – tikino ūkininkas. Avizos euru kitu pigesnės. O, kad niekas ne-pigs, kad reikia daugiau savo užsiauginti ir daržovių, ir laikyti vištų, žmo-nės įsitikinę, tik sako, kad visam gy-venimui neužsipirksi. Kainų pasau-lyje viskas taip pat kaip ir ankstes-niuose turguose. Ir jos, matyt, mažes-nės nebus, kai brangsta trašos, elektra, kuras, brangsta gyvenimas, kuria-me be vilties, humoro jausmo, kurį turi dauguma sutiktų turguje, be ge-bėjimo džiaugtis tuo, ką turime „čia ir dabar“, būtų daug sunkiau išgy-venti. „Nepapustęs dalgelių, nepa-pjaisi šienelio“, – su humoru apie tai, kaip dainos padėdavo darbus nudirbti, kurie „nesunkūs“ būdavo, kalbėjo „šilto vėjo“ linkęjęs tas pat dalgiakočio pirkėjas. Žmogus džiaugė-si, kad apsisukus laiko ratui, jeigu legalizuos naminukę, jis dar galės jos ir pasigaminti, ir paskanauti, „nuva-ręs pirmą pradalgę“, nes sako, kad tam skirti „darbo įrankiai garbingai išsaugoti“...

Į Vilnių, į pasakų miestą

Kiekviena istorinė epocha palieka savo pėdsakus miesto išvaizdoje – gatvių išplanavime, pastatų architektūroje ir puošyboje, asmenybės vaizduojančiuose paminkluose. Per kelis šimtus metų Vilniaus veidas keitėsi ne kartą. Dažniausiai žiauriais aplinkybėmis – dėl karų, didžiulių gaisrų, maro epidemijų. Praradimų būta daug, bet ir tai, kas yra išlikę ar sukurta dabar, traukia pasizvalgyti po mūsų jaukią sostinę. Dar ir dar kartą.

Tad gražų gegužės rytą „Versmė-nės“ klubo nariai išsiruosė į Vilnių. Kelionę pradėdame Antakalnio ka-pinių lankymu. Nulenkiame galvas prie Justino Marcinkevičiaus ir jo žmonos, sausio 13-osios aukų kapų (tai buvo vienas svarbiausių kelionės tikslų). Surandame Pauliaus Širvio, Ievos Simonaitytės, Algirdo Bra-zausko, kitų žinomų žmonių palai-dojimo vietas.

Kitas objektas – Lietuvos nacio-nalinis muziejus. Pasigėrėję Žalgirio mūšio rekonstrukcija, apžvelgę se-nosios Lietuvos gyvenamuosius būstus, patenkame į salę, kurioje su-dėta lietuvių kilmės Henrio Gaidžio Lietuvai dovanota didžiulė kolekcija. Buvęs CZV agentas ją kaupė visą sa-vo tarnybos laiką, laisvalaikį „me-džiojo Lietuvos praeitį“. Kolekcija pasakoja ne tik karo istoriją, bet ir re-prezentuoja svarbiausius lietuvių išėvijęs gyvenimo periodus, Antrojo pasaulinio karo ir pokario lietuvių pabėgėlių istoriją, pasitraukimo ke-lius ir gyvenimą perkeltųjų asmenų

stovyklose. Paroda labai įdomi, va-dinasi ji „Išpakuokim“. Lankytojai kviečiami tapti kolekcijos tyrimo proceso liudininkais. Laiko yra – pa-roda veiks visus metus.

Katedra čia pat, užename į vidų prieš tai išklause gidės Ramutės pasa-kojimą apie katedros bokštą. Svar-biausios Lietuvos katalikų bažnyčios, reikšmingiausio klasicizmo pamink-lo Lietuvoje istorijai tinka tokie zo-džiai: pastatyta 14 amžiuje, po to ne kartą sugriauta, ne kartą degusi, per-statyta, apsemta potvynio. Atimta iš tikinčiųjų, vėl atšventinta. Išlikusi vi-sų mūsų pasigėrėjimui.

Keliaujame į šv. Petro ir Povilo bažnyčią. Gausiai išpuošta italų skulptorių P. Pertii ir Dž. Gali lipdi-niais, šventovė stovi nuo 17 amžiaus pabaigos, kai LDK etmonas ir Vil-niaus vaivada Mykolas Kazimieras Pacas ją pastatė, dėkodamas Dievui už išgelbėjimą karo su Maskva metu. Niekas nesuskaičiavo, kiek figūrų

(Nukelta į 8 p.)

Informuojame žemės sklypų kad. Nr. 6950/0009:380, 6950/0009:381, esančių Prienų r. sav., Veiverių sen., Papilvio k., Aušrinės g. 17 ir Aušrinės g. 15 savininkę ar įgaliotus asmenis, kad 2022 m. 06 mėn. 10 d. 10 val. 00 min – 10 val. 30 min. G. Balevičius, matininko paž. Nr. 2M-M-1404 vykdys žemės sklypų kadastro Nr. 6950/0009:379 ir kad. Nr. 6950/0009:378, esančių Prienų r. sav., Veiverių sen., Papilvio k., Ažuolų g. 20 ir Ažuolų g. 18 ribų ženklinimą. Prireikus išsa-mėsnes informacijos, prašom kreiptis adresu: Mokyklos g. 31-2 Teleičių k., Garliavos apyl., Kauno r. sav. Tel. 8 687 19 287. el. p. gbalevicius@gmail.com.

Informuojame, kad 2022 m. birželio mėn. 14 d. 08:30 val. bus atliekami A. J. ir V. J. priklausančio žemės sklypo Nr.205, esančio Prienų r. sav., Veiverių sen., Juodbūdžio k., kadastriniai matavimai.

Kviečiame gretimo žemės sklypo (kadastrinis Nr.6918/0002:85) mirusių savininkių M. T. R. ir M. J. turto paveldėtojus dalyvauti matavime. Matavimus atliekanti įmonė UAB „ARVIMEDA“, Raudondvario pl. 164A, Kaunas. Telefonas pasiteirauti: 8 682 57 202, (8 37) 321 461.

„Dar dabar jaučiu dūmų kvapą, regiu senelį – su skrybėle, lininiais drabužiais einantį bičių avilių link...“

(Atkelta iš 1 p.)

ekologiški ir su meile pagaminti produktai. Visą dėmesį skiriame jų kokybei, o ne kiekybei. Kiekvienas produktas yra surinktas ir paruoštas vartojimui su didele meile bei pa-garba bitėms ir jas supančiai aplinkai, – mintimis dalinasi bitininkė, vis nuklysdama į vaikystę, kai akyse iškyla jos senelis. – Matau jį, ap-sirengusį baltais lininiais marški-niais, nešinę senovinius tinkleliais, su skrybėle. Tinklelį duodavo ir man. Tai – kažkas tokio, ką sunku nusakyti žodžiais. Atsimenu jį ran-kiniu medsukiu sukant medų... Kartą užsidėjau gumines pirštines, eidama su juo prie bičių. Jis man liepė nesidėti, nepaklausiau. Tik kai bitės pradėjo gelt, supratau kodėl. Žiemą, atsimeinu, lipdavam ant na-mo aukšto, kur skrynioje, kibire, sto-

vėdavo medus. Net peilis lūždavo, norint jo atsipjauti, ir medus lūždavo. Dažnai vyresni pirkėjai klausia, ko-dėl seniau medus buvo kitoks. Anks-čiau juk medų imdavo kartą arba du per sezoną, jo sudėtyje būdavo pie-nės, jos ir suteikdavo kietumą. O dabar, kad pirkėjams būtų pateikia-ma kuo įvairesnio medaus, jis ima-mas daug dažniau, po skirtingų auga-lų žydėjimo (pienių, liepų, griukių...), kalbėdama apie savo darbo subti-lumus sako Alma.

Žiemą – taip pat darbymetis. A. Rančienė pasakoja apie tai, kaip senus korius išpjauna, sulydo, gauna vašką, ir iš ekologinio bityno vaško gamina įvairias žvakes. Čia jau taip pat širdį, idėjas ir rankas prideda dukra Greta su savo draugu.

Užklausta apie medaus savybes, A. Rančienė primena, rodos, kiek-vienam žinomus dalykus. Tai, kad,

prieš medui patenkant į stiklainius, reikia atidengti korio akeles, medų išsukti, košti, filtruoti, išpilstyti. O reklama, pasak jos, sklinda iš lūpų į lūpas. Gera tarp bičių, kurie prekiauja įvairiais ekologiniais produktais. Dauguma jų jau patapę

Mes Jums siūlome ekologiškus bi-čių produktus. Tai – medus, bičių duo-nelė, bičių pienelis, žiedadulkės, pikis (propolis) ir vaškas. Kad net išran-kus pirkėjas liktų patenkintas, siūlome daug įvairių medaus ir vaško gaminių (vaškinės žvakės, medus su pikiu, me-dus su žiedadulkėmis, medus su bičių duonele). Šiais metais siūlome mūsų bityno naujovę – kreminių medų. Kreminis medus – tai 100 proc. natūralus, iki kreminės konsistencijos, pagal specialią technologiją, tam tikrą laiką suktas skystas medus. Sukant medų, suardomi medaus kristalai, jis tampa lengvai tepamas, ilgam išlieka minkštas.

draugais. Alma pasakoja, kad Tymo turgaus pirkėjai gana įvairūs, bet įdomūs žmonės, žymūs, žinomi. La-bai įdomu bendrauti ir su kitų ga-minių gamintojais. Visi atviri nau-jovėms, visi dalinasi patirtimi.

– Ekologiniame bityne sunėštas medus yra puikus energijos šaltinis įvairiais metų laikais, ir medus, ir medaus produktai yra puiki dova-nėlė, ypač vyresnio amžiaus žmo-nėms. Galite rinktis pavasarinio, kuris bus sunėštas iš žydinčių sodų, kiaulpienių žiedų, jis – kvapnus, tirštas. Galite skanauti liepų – paju-site liepžiedžių skonį, o spalva – pri-mins lietuvišką gintarą. Pievų medus aromatingesnis, lengvesnio skonio, kvapo, priešingai miško medui, kuris yra įvairesnio skonio, tamsus, aitres-nis. Viskas priklauso, ant kurio žy-dinčio augalo užtūps bitelė. Aplink bityną išties nėra jokių taršos šaltinio. Medaus išgavimo proceso metu

naudojame tik nerūdijančio plieno įrangą, – apie medaus savybes ir dar-bą mintimis dalijasi Alma, nepamirš-dama priminti, kad iš bičių gyvenimo galima ir pasimokyti.

Bičių šeimų gyvenimas gali būti ir socialiniu pavyzdžiu mums. Džiaugiuosi savo pasirinkimu ir drauge didžiuojuosi, kad viskuo, ką darau, domisi ne tik Greta, bet visi vaikai, kad jiems svarbūs mano tėčio Antano, kaip kad man jo tėčio Petro, mano senelio, patarimai, pamoky-mai, bendri pašnekesiai ne tik apie bičių, bet apskritai apie būtį, kurią kuriame patys, kuriame kaip išma-nydami, perimdami senelių, tėvų tradicijas, stengdamiesi jas tęsti, puoselėti ir, svarbiausia, išlaikyti kiek tik galima ilgai. Kuriam su meile, rūpestingai dirbdami, mylė-dami vieni kitus, bites ir gyvenimą, – sako Alma Rančienė.

Palma Pugačiauskaitė

AUKSO KORIAI
Ekologiškas medus

Raw honey from Lithuania
Šeimos tradicija
1918

Almos Rančienės
ekologinis bitynas
„Pavasarinis“ medus

Labai kvapnus, stipraus specifinio skonio, šviesiai gelsvos spalvos. Jeigu jame daug kiaulpienių nektaro - skaisčiai geltonas.

Prienų r., Stakliškių sen.
Tel. +370 686 66922
El.p. mazojibitele@gmail.com
www.auksokoriai.lt
bitininkystė

Geriausia iki:

Svoris 700g.

Politikams nėra kada nuobodžiauti...

(Atkelta iš 2 p.)

apie panašios kortelės, kuri būtų skirta miesto svečiams, įsteigimą. Prienų TVIC direktorės Viktorijos Strampickaitės teigimu, apklausti vietos verslininkai palankiai atsiliepė apie šios kortelės įvedimą ir mano, kad ji suteiks progą pasireklamuoti.

Tarybos narys Audrius Narvydas kiek skeptiškai įvertino Prienėčio kortelę, sakydamas, kad žmonėms galbūt ir reikia „duonos ir žaidimų“. Jis pasigedo ir pačios kortelės pavyzdžio – jos vizualizacija nebuvo pateikta, aiškinant, kad kortelės koncepcija dar tik kuriama.

Dalė Lazauskienė

SIŪLO DARBA

Gi Group SIŪLO DARBA užsakyti surinkėjui gaiviųjų gėrimų sandėlyje Garliavoje. Priedai prie atlyginimo, draugiškas kolektyvas, visada laisvi savaitgaliai, nemokami karštieji gėrimai, dalinė kuro kompensacija vykstantiems iš toliau. Sužinok daugiau **tel. 8 690 30 630**.

Pastoviam darbui reikalingi darbuotojai darbu su remontu ir statybomis, geros sąlygos, darbas komanduotose Lietuvoje, apgyvendiname. Geros sąlygos. **tel. 8 611 01 110**.

UAB „Požeminių linijų statyba“ ieško: vamzdinių klojėjų (1000-1200 į rankas), ekskavatorininkų (1500-1800 į rankas), betransporthų technologijų specialistų (1700-2200 į rankas), suteikiamos visos socialinės garantijos, darbo rūbai, brigados automobilis, visuomet laiku mokamas, nepriklausomai nuo sezono, atlyginimas. **Skambinti: 8 698 36581**.

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Perka metalinį garažą nusikėlimui Prienuose arba Birštone. **tel. 8 625 077 33**.

Perkame miškus didžiausiomis kainomis Lietuvoje. Mokame avansus. Atsiskaitome iš karto. **tel. 8 656 79029**.

Parduokite mišką (iki 20 000 € už hektarą). **BRANGIAI** Gaukite įvertinimą nemokamai. **8 659 99 929**

UM
UTENOS MĖSA
BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

Nusikaltimai nelaimės

Eismo įvykis. Gegužės 26 d. apie 12 val. 30 min. Prienų r., Išlaužo sen., Purvininkų k. ribose, sankryžoje, susidūrė automobilis „VW Golf“, vairuojamas vyro (g. 1995 m.), ir automobilis „Volvo XC90“, vairuojamas moters (g. 1966 m.). Eismo įvykio metu automobilio „VW Golf“ keleivė (g. 1988 m.) ir „Volvo“ vairuotoja dėl patirtų sužalojimų išvežtos į Kauno klinikas.

Vairavo neblaivus. Gegužės 29 d. apie 14 val. 35 min. Prienų r., kelio Kaunas-Prienai-Alytus 44 km, neblaivus vyras (g. 1997 m.), vairuodamas automobilį „Saab“, nesilaikė

saugaus atstumo ir atsitrenkė į ta pačia kryptimi važiuojantį automobilį „VW Passat“, vairuojamą moters (g. 1996 m.). Įvykio metu apgadinti automobiliai, žmonės nenukentėjo. Įtariamasis sulaikytas.

Degė antklodė. Gegužės 26 d. 22:35 val. gautas pranešimas, kad Prienuose, Keščučio g., iš kaimynų buto eina smalkių kvapas. Keturbūčio negyvenamo namo (1 a., medinis, 18x7 m dydžio, stogas dengtas skarda) vieno buto kambarys buvo uždūmintas. Viduje degusi antklodė į lauką buvo išmesta iki atvykstant ugniagesiams. Užgesinta.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK ir Kauno PGV pirmines informacijas

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda MALKAS, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. **tel. 8 672 51 171**.

PARDUODAMOS KOKYBIŠKOS MALKOS. Kietųjų arba minkštųjų lapuočių – ažuolas, uosis, beržas, juodalksnis. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Užsakant 5 arba 10 erdm – atvežimas nemokamas. **tel. 8 635 82 808**.

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda 4 laktacijų šviežiapienę žalųjį veislės karvę. Kaina – 1300 Eur. **tel. 8 616 92 104**.

Parduoda paršelius (bandos Nr. 40657100409). **tel. 8 616 03 005**.

Parduoda pirmaveršę veršingą telyčią. Veršiuosis rugsėjo pabaigoje. **tel. 8 678 79 698**.

PASLAUGOS

Pilnas pamatų įrengimas (nustumdymas, polių grėžimas, rostverkas, armatūros karkasai, apšiltinimas ir užpylimas). **tel. 8 620 85350**.

Betonavimo ir mūrinių darbų. Tvorų montavimas. **tel. 8 600 96 399**.

Tvarkome apleistus sklypus, pjauname, genime medžius. Pjauname veją, žolę sodo traktoriukais, trimeriais. Atliekame kitus aplinkos tvarkymo darbus. **tel. 8 670 18 048**.

Įvairios prekės

Parduodami nauji šaldytuvai ir šaldikliai „Snaigė“. **Vasaros nuolaidos ir garantija 5 metai.** Pristatymas į namus nemokamas. **tel. 8 675 50 466**.

Naminiai sviestiniai šakočiai, grybukai ir jų asorti Jūsų šventėms! Tik iš natūralių lietuviškų produktų, pagal senolių receptą. Svoris nuo 100 g iki 5 kg. Siunčiame į Lietuvos miestus ir užsienio šalis. **tel. 8 650 43 159**. **Lauros kepykle.** (Adresas: Revuonos g. 48, Prienai).

Parduodama: avių kirpimo mašinėlė Vida XL 320 W su papildomais peiliukais; elektrinis piemuo Ako; malūnas (variklis 10 kw); kreizas maloms pjauti (variklis 7 kw, vokiškas), šimtainės svarstyklės, internetinio signalo stiprintuvas. **tel. 8 655 35 350**.

DURYS – PER 3 DIENAS!

GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **tel. 8 653 93 193**.

Nebrangiai atvežame sijotą kokybišką juodžemį, maišytą su kompostu. Vežamas kiekis – nuo 4 iki 10 kub.m. **tel. 8 609 66 753**.

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, dujinių, vanduo-oras katilinių įrengimas. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **tel. 8 640 39 204**.

Parduodame KIAULIENOS skerdiena puselėmis lietuvišką, svilintą, kaina – 3,2 Eur/kg, puselė sveria apie 50-60 kg. Pateikiame kokybės sertifikata, kad mėsa LIETUVIŠKA. Atvežimas nemokamas. **tel. 8 607 12 690**.

Parduodame mineralines trąšas:

Azoto: Salietra (N 34%, maišas 25 kg) (Lenkija), kaina 26,50 EUR; **Amonio sulfatas** (N 20%; S 24%, maišas 25 kg), kaina 23,00 EUR. **Kompleksinės (NPK): Javams (prieš sėją), pievoms, bulvėms: Amofoska** (N 4%; P 10%; K 22%, +S,B,Zn) maišas 50 kg, kaina 31,50 EUR. **Kitos: Kalkės, granuliuotos, greito įsisavinimo** (Ca 28%; Mg 16%, maišas 40 kg) kaina 8,00 Eur; **Kalio druska** (K 60 %, maišas 50 kg) kaina 43,00 EUR. **Priklausomai nuo kiekio, pristatome į vietą. Pagrindinės trąšos gali būti didmaisiuose. Skambinti tel. 8 640 61 474.**

Dažome medinius namus, fasadus bei stogus SAVO IR užsakovo medžiagomis. PATIRTIS. KOKYBĖ. **tel. 8 636 94 394**.

Remontuoja skalbykles, elektrines virykles-orkaites, indaploves, džiovyklas. Atvyksta į namus. Suteikia garantiją. **tel. 8 647 55 929**.

Kaminių įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminių valymas. **tel. 8 645 87 304**.

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1m² kaina nuo 1,40 Eur **tel. 8 675 7 73 23**

Viešoji įstaiga „Tulpės“ sanatorija skelbia nereikalingo arba netinkamo (negalimo) naudoti ilgalaikio ir trumpalaikio turto pardavimo aukcioną.

Parduodama:

Eil. Nr.	Turto pavadinimas	Inventorinis Nr.	Įsigijimo metai	Mato vnt.	Kiekis	Pradinė vieneto kaina Eur (be PVM)	Pastabos
1.	Lova 2000 x1600	4444	2002	Vnt.	1	50	Nereikalinga
2.	Lova 2000 x1600	4445E	2002	Vnt.	1	50	Nereikalinga
3.	Soliariumas „Saulės pieva“ (atviras)	1102	2007	Vnt.	1	50	Iškomplektuotas
4.	Ginekologinė apžiūros kėdė	4616E	2007	Vnt.	1	50	Nereikalinga
5.	Hidroterapijos vonia dalinė	4631E	2010	Vnt.	1	80	Iškomplektuota
6.	Žarnyno plovimo įranga	4633E	2007	Vnt.	1	100	Nereikalinga
7.	Kolposkopas	4613E	2007	Vnt.	1	100	Nereikalingas
8.	Aparatas Bio Detox	4707E	2012	Vnt.	1	100	Nereikalingas
9.	Baro baldai	4884E	2007	Vnt.	1	200	Nereikalingi
10.	Šaldytuvas MAWI	1153	2003	Vnt.	1	50	Neveikiantis
11.	Ginekologinių instrumentų rinkinys	4647E	2007	Vnt.	1	40	Nereikalingas
12.	Peloidoterapijos įranga	4632E	2007	Vnt.	1	40	Nereikalinga
13.	Ginekologinių praplovimų komplektas	4618E	2007	Vnt.	1	40	Nereikalingas
14.	Negatoskopas	4608E	2007	Vnt.	1	50	Nereikalingas
15.	Antklodė šildoma elektrinė	4971E	2008	Vnt.	1	30	Nereikalinga
16.	Avalynę dengianti mašina XT-46A	470398	2015	Vnt.	1	50	Neveikianti
17.	Minkštasuolis	4836-4843E	2007	Vnt.	8	40	Suplyšęs gobelenas
18.	Kėdė (baro) BST 4720	UK276	2007	Vnt.	12	30	Nereikalingos
19.	Indaplovė Elektrolux	UK	2008	Vnt.	1	30	Neveikianti

Prie parduodamo turto kainos bus pridėdamos PVM.

Aukcionas įvyks Vėl „Tulpės“ sanatorijoje (B.Sruogos g.4a, Birštonas) 2022 m. birželio 14 d. 9.30 val.

Dalyviai, norintys dalyvauti aukcione, turi turėti dokumentą, patvirtinantį, kad įsigytas dalyvio bilietas. Aukciono dalyvio bilieto kaina – 2,00 EUR. Už dalyvio bilietą apmokama įstaigos kasoje arba pavedimu į įstaigos

atsiskaitomąją sąskaitą Nr. LT857181600004700459 iki aukciono pradžios.

Už aukcione nupirktą turtą atsiskaitoma grynaisiais pinigais įstaigos kasoje arba banko pavedimu per 3 darbo dienas po aukciono.

Informaciją aukciono klausimais teikia vyr.inžinierius Vytautas Kunca, tel. 8 698 55 709, el.paštas vytautas.kunca@tulpe.lt

Delfi TV programa

2022.06.02-2022.06.05

KETVIRTADIENIS

06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
09:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Receptų receptai
10:30 Gimę ne Lietuvoje
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos K. Ciparytė ir D. Vaitkutė-Šiaulienė
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
12:30 Delfi tema
13:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
13:30 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
14:00 Kaip pas žmones
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
17:00 Iš esmės su D. Žeimyte-Bilene

17:55 Kenoloto
18:00 Egzotiniai keliai.
18:30 Egzotiniai keliai
19:00 Investavimo akademija
20:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
21:00 I pasaulio kraštą. Šeimos nuotykių ant ratų
21:30 Gyvenimas inkile
22:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:35 Iš esmės su D. Žeimyte-Bilene
23:35 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
01:30 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
PENKTADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
09:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles

09:30 Egzotiniai keliai
10:00 Orijaus kelionių archyvai.
10:30 Orijaus kelionių archyvai.
11:00 Delfi rytas. Dienos naujienų apžvalga. Vedėjos K. Ciparytė ir D. Vaitkutė-Šiaulienė
11:55 Kenoloto
12:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
12:30 Delfi tema
13:00 Delfi RU. Naujienos rusų kalba
13:30 Verslo pozūris
14:00 Alfai vienas namuose
15:00 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
17:00 Iš esmės su D. Žeimyte-Bilene
17:55 Kenoloto
18:00 Orijaus kelionių archyvai.
18:30 Lietuviškos atostogos.
19:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
20:00 Orijaus kelionės
20:30 Kapralas eina Tenerife
21:00 Jūs rimtai?
21:30 Automobilis už 0 eurų
22:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
22:30 Jėga ir Kenoloto

22:35 Iš esmės su D. Žeimyte-Bilene
23:35 Delfi diena. Svarbiausių įvykių apžvalga
01:30 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
SEŠTADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
08:00 Lietuviškos atostogos
08:30 Lietuviškos atostogos
09:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
10:00 Alfai didysis šou. Vedėjas Alfai Ivanauskas
11:00 Receptų receptai
11:30 Login 2022
11:55 Kenoloto
12:00 Kapralas eina Tenerife
12:30 Šiandien kimba. Vedėjas Saulius Vigrasis
13:30 Savanoriai.
15:00 Arkties paslaptys
16:30 Egzotiniai keliai.
17:00 Orijaus kelionių archyvai
17:30 Orijaus kelionių archyvai
17:55 Kenoloto

18:00 Orijaus kelionės. Vedėjas Orijus Gasanovas
18:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:55 Eurojackpot
20:00 Gyvenimas inkile
20:30 Jūs rimtai?
21:00 Sukilėlis rugiuose (Rebel in the Rye) 2017. N-14
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Sukilėlis rugiuose (Rebel in the Rye) 2017. N-14
23:20 Orijaus kelionių archyvai.
23:50 Orijaus kelionių archyvai
00:25 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
SEKMADIENIS
06:00 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“
08:00 Lietuviškos atostogos
08:30 Lietuviškos atostogos
09:00 Investavimo akademija
10:00 Alfai vienas namuose
11:00 Receptų receptai

11:30 Gimę ne Lietuvoje.
11:55 Kenoloto
12:00 Sekmadienio Šv. Mišių transliacija
13:25 Lietuviškos atostogos
14:00 Sporto baras. Vedėjas Jonas Nainys
15:00 Arkties paslaptys
16:30 Egzotiniai keliai.
17:00 Orijaus kelionių archyvai
17:30 Orijaus kelionių archyvai
17:55 Kenoloto
18:00 Automobilis už 0 eurų
18:30 Gyvenimas inkile
19:00 Dviračiu per Indonezijos džiungles
19:30 Dviračiu per Indonezijos džiungles
20:00 Kasdienybės herojai. Vedėja Rūta Lapė
21:00 Trys kartos (Three generations) 2015. N-14
22:30 Jėga ir Kenoloto
22:33 Trys kartos (Three generations) 2015. N-14
23:00 Orijaus kelionių archyvai.
23:30 Orijaus kelionių archyvai.
00:05 Tiesiogiai Ukrainos žinios „UKRAINA 24“

Susipažino su Aukštaitijos etnokultūrinio paveldo įvairove

Geriausios žmonės nuo kasdienės rutinos atitraukia ir suartina kelionės, todėl Prienų rajono ūkininkų sąjungos pirmininko Martyno Butkevičiaus ir Tarybos kvietimu praėjusią savaitę rajono ūkininkai su šeimų nariais keliavo po Aukštaitiją. Tiesa, ir kitame etnografiniame regione pernelyg nenutoldami nuo gamtos. Vienok, įdomu pro autobuso langus pasižvalgyti į ežerai, miškus ir kalvomis turtingą gamtą, apsėtus laukus, įvertinti, kaip juose dera tos pačios kultūros, pasmalsauti, ar daug ir kokių veislių aukštaičiai augina gyvulių. Kita vertus, neprošal akis pakelti nuo žemės ir pasidomėti krašto istorija bei kultūra.

Pirmas stabelėjimas – Jonavos pašonėje, kur gerai matomi „Azoto“ gamyklos rūkstantys kaminai. Keli šimtai metrų nuo kelio prieš akis – netikėtas grožis, išskirtinės architektūros mūrinė Skarulių Šv. Onos bažnyčia, šiemet mininti 400 metų sukaktį. Ekskursijos dalyvių teigimu, daugelis yra ir anksčiau pro šalį važiuavę, tačiau tik dabar sužinoję, kokia tai ypatinga vieta. Skarulių parapijos, senesnės net už Jonavą, bažnyčia senosios vietos buvo pastatyta didiko Andriejaus Skarulskio iniciatyva, kaip padėkos ženklas Dievui už sėkmingą dvejus metus trukusią piligrimystę į Šventąją Žemę, kurioje jis lydėjo kunigaikštį Mikalojų Kristupą Radvilą Našlaitėlį. Jai atminti bažnyčia paženklinta Jeruzalės kryžiumi, šis ženklas patvirtina, kad abu piligrimai buvo išventinti į Šv. Kapo ordino, apgaubto paslaptimis, riterius.

Tiesa, bažnyčios durys atveriamos tik kartą per mėnesį, kai sekmdieniais aukojamos Mišios. Parapijos nebelikę, gyventojai iš užterštos teritorijos buvo iškelti po 1989 m. kovo 20 d. „Azoto“ gamykloje įvykusios avarijos. Laikas bėga, ir ekologinė nelaimė pasimiršo, šalia bažnyčios esančių sodybų kiemuose stovintys automobiliai, nušienauta žolė rodo, kad žmonės sugrįžta, ir ne tik aplankyti vietos kapinėse palaidotų artimųjų.

Gido **Arvydo Lekavičiaus** teigimu, Aukštaitija paveldėjo baltų genčių – Sėlos, Našlios ir Žiemgalos – palikimą, todėl nuo tolyn į Aukštaitiją, tuo margesnis jos etnokultūrinis paveldas. Nedidelis gatvinis Malai-

šių kaimas – kunigo, rašytojo ir visuomenės veikėjo Juozo Tūmo-Vaižganto gimtinė. Kaimas tuščias, tačiau jame vyruoja gera aura. Rodos, tuoj pro medinės gryčios langą žvilgtels svečių pasiilgusi močiutė, kaip mat atgis skulptūros su rašytojo sukurtos apysakos „Dėdės ir dėdienės“ herojais... Skulptūrų parke stovi ir B. Bučo sukurtas J. Tūmo-Vaižganto biustas, jam identiškas pastatytas ir Svėdasų miestelio aikštėje, tačiau šis, pasak gido, skulptoriui patikęs labiau. Apsilankymas ir miestelio kapinėse: savo testamente Juozas Tūmas-Vaižgantas pageidavo, kad būtų palaidotas prie tėvų Svėdasuose, tačiau atgulė Vytauto Didžiojo bažnyčioje, Kaune, tik neaišku, ar Amžinojo poilsio... Buvo iškelta versija, kad galimai Nemuno potvyniai išplukdė garsaus žmogaus palaikus į Baltijos jūrą.

Dar viena stotelė – Rokiškyje, kuriame, turint laiko, galima turinčiai praleisti ne vieną dieną. Pažintis su Rokiškio krašto muziejumi pradedama nuo unikalios keistuolio dievdirbio Liongino Šepkos drožinių ekspozicijos. Šypsena kelia tai, kaip savitai autorius traktavo žinomus siužetus. Antai, Šv. Jurgis kovoje su slibinu pavaizduotas vienoje rankoje laikantis kardą, prie dešiniojo šono kabo pistoleto dėtuve.

Rokiškio krašto muziejuje nuo 1933 metų sukaupta per 100 tūkst. įdomių eksponatų, turinčių archeologinę, etnografinę vertę, pristatančių Lietuvos dvarų kultūrą ir istoriją. Įsimintinas 1848 m. Rokiškio grafystės žemėlapis, nubraižytas grafo Konstantino Tyzenhauzo užsakymu. Stebėtinai valdų dydis – į jį buvo

įtraukta 12 palivarkų, 3 miesteliai, 111 kaimų, 70 vienkiamų, 1 kolonija ir 1 slabada šalia karčemos.

XIX a. pabaigoje grafų valdos siekė bemaž 64 tūkst. ha – didžiuliose žemės plotuose buvo auginama produkcija, nešdavusi pelno. Rokiškio grafai turts krovėsi besiversdami linų auginimu. Tai buvo prekė, pasiekdavusi Liepojos uostą, Rygą, o iš čia – ir visą Europą. Dvaro valstiečiai, be prievolės grūdais, atlikdavo ir kitą – dukart per metus jie vykdavo į Rygą arba Vilnių parduoti produkciją.

Nustebino ir tas faktas, kad Rokiškio dvaro parke ir šiltnamiuose buvo pasodinta daug šiltųjų bei subtropinių kraštų augalų. Prekyba naujamadiškais sodinukais buvo gana pelninga ir Rokiškio grafystės išdui davė neblogas pajamas, kurios buvo investuojamos švietimui ir kultūrai.

Tyzenhauzų atstovai Rokiškijai paliko įspūdingą neogotikinę Šv. apaštalo evangelisto Mato bažnyčią. Pasitaiko proga nusilenkti jos fundatoriui – Rokiškio grafui Reinholdui, kuris ilsisi bažnyčios rūsių kriptos sarkofage. Teigiama, kad šis žmogus buvo vienas iš baudžios panaikinimo iniciatorių Rusijos imperijoje.

Rokiškis nuo seno garsėja savo sūriu. Krašto muziejus Prienų krašto ūkininkams surengė edukacinę programą „Sūrio kelias“, kurioje papasakota apie senovinius pieno produktų gaminių būdus, pamatyti etnografiniai pieno rauginimo, sviesto mušimo ir kitokie indai, paskanauta „Rokiškio sūrio“ produkcijos, kuri itin vertinama Europoje. Vik-

torina patikrino edukacijos dalyvių žinias, kaip gerai jie nusimano apie lietuviškų pieno produktų gamybą ir paslaptis.

Dienos pabaigai – viešnagė Biržų regioniniame parke, kuris unikalus karstinėmis įgriuvomis – jos dažniausiai naktimis atsiveria dirbamuose laukuose, sodybų ar įmonių kiemuose, yra pasiglemžusios žemės ūkio technikos, gyvulių, pastatų. Prisirinkus vandens įdubos virsta

gražiais ežerėliais, į juos galima pasižvalgyti nuo 30 metrų aukščio Kirkilų apžvalgos bokšto.

Karstinuose ežeruose pagaujami nemažai žuvies. Virta ant laužo žuviena Prienų ūkininkus pietums pavaišino Kirkilų kaimo bendruomenės moterys. Ant stalo šeimininkės patiekė ir aukštaičiams būdingą tautinio paveldo patiekalą – rupių miltų blynus, kurie valgomi su obuoliene arba spurgučiais.

Biržų krašte lengva nuklysti alaus keliu. Visgi vietinių aludarių produkto buvo skanauta saikingai, daugiau – įsigyta lauktuvėms.

Kelias iš Aukštaitijos į namus neprailgo. Prienų ūkininkų sąjungos nariai aptarė svarbiausias žemės ūkio aktualijas, viena iš jų – Seime ruošiamą interpeliaciją žemės ūkio ministrai **K. Navickui**. Taip pat tartasi dėl rajoninio „Metų ūkio“ konkurso organizavimo. Prienų r. ŪS pirmininko **M. Butkevičiaus** teigimu, šis konkursas – tai ne tik proga paskatinti sumaniai ūkininkaujancius, bet ir visiems susirinkti į šventę bei bendrauti, atsiminti už atskirtyje praleistus pandemijos metus.

Dalė Lazauskienė

Į Vilnių, į pasakų miestą

(Atkelta iš 6 p.)

iš tiesų puošia šventovės sienas ir lubas, neskaiciavome ir mes, tik gėrėjomės ir stebėjomės žmogaus sugebėjimu kurti pasakiškus dalykus.

Sukame į Vilniaus arkivyskupijos bažnytinio paveldo muziejų. Bažnytiniai reikmenys padovanoti Lietuvos didikų prašant Dievo malonių arba atsidėkojant už jas. Pauksuoti arba aukiniai dirbiniai visada buvo puošiami tikrais brangakmeniais. Parodoje unikalūs Oriento kraštų ir Kinijos imperijos audiniai, siuvinėti dirbiniai išlikę

Lietuvos liturginėje tekstilėje.

Sustojame prie Šv. Onos bažnyčios. Ne veltui Napoleonas norėjo ją nusinešti į Paryžių, kaip gerai, kad netilpo ant jo delno. Čia pat ir poeto Adomo Mickevičiaus paminklas. Gidė pasakoja, koks žavus vyras, vakarėlių siela buvęs, o tai, kad nuostabus poetas: mes nuo mokyklos laikų atsimeiname.

Pereiname tiltelį per Vilnelę ir atsiduriame Užupio respublikoje, pasigėrime jos simboliu – Angeliu. Tai vienas seniausių Vilniaus priemiesčių, minimas jau 15 amžiuje. Daugiausia jame gyveno įvairūs

amatininkai, smulkūs valdininkai, rasdavo prieglobstį ir visokie nuskaltėliai. Dabar gi – garsi Užupio respublika, labai demokratiškai besitvarkanti žmonių bendrija. Pasirodo, tapti šios respublikos gyventoju nesunku – tereikia nusipiešti pasą, išiklijuoti savo nuotrauką, ir viskas!

Artėja vakaras. Bet labai norisi pabūti prie Aušros Vartų. Užiname į kopyčią, pasimeldžiame ir pavargę, bet laimingi grįžtame į autobusą. Tariaime Vilniui – iki kito karto!

Danutė Marčiulionienė
Klubo narė

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Redakcija: Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINES ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: Ona Ališauskienė (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: Ona Lodienė, Zina Lankevičienė (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

remia rubrikas
„Jaunimo
skveras“
ir „Tai, kas
išaugina...“

Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis – 2 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas: trečiadieniais – 1400 egz., šeštadieniais – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.

Spaudė UAB „Alytaus
spaustuvė“, Seirijų g. 17,
tel. (8 315) 73786.

**ALYTAUS
SPAUSTUVĖ**

Internetu skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastiogyvenimas